

Група А

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} \cos a & \sin a \\ -\sin a & \cos a \end{pmatrix}, a \in R \right\},$$

$a \cdot$ множење матрица, доказати да је $(A, \cdot)$ Абелова група.

2. У зависности од вредности реалних параметара
- a
- и
- b
- решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - 3z + bu &= -1 \\ x - (a-2)y + (b-3)z + bu &= -4 \\ ax - (a^2-2a)y - 2az + a(b-1)u &= -4a-b \\ ax - (a^2-2a)y - 2abz + a(b-3)u &= -4a-3b. \end{aligned}$$

3. Дати су вектори:
- $\vec{a} = (m-2, 3, -1)$
- ,
- $\vec{b} = (m, -1, 0)$
- и
- $\vec{c} = (3, -1, -1)$
- , где је
- $m \in R$
- .

- (1) Одредити вредност параметра m тако да вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ буду линеарно зависни.
- (2) За m из (1) изразити вектор c преко вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.
- (3) Одредити једначину равни која садржи тачку $A(2, -1, 3)$ и која је нормална на векторе $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

Група Б

1. Ако је
- $A = \{a + b\sqrt{5}, a, b \in Q\}$
- , испитати да ли је
- $(A, +, \cdot)$
- поље.

2. Нека је

$$A = \begin{pmatrix} a & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & a \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ a & 1 \end{pmatrix}, \quad D = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & a \end{pmatrix},$$

где је $a \in R$. Одредити скуп вредности параметра a за које су матрице A , B , C и D линеарно независне.

3. Дате су тачке
- $A(-6, 1, -1)$
- и
- $B(14, -13, -4)$
- и права

$$p: \frac{x+6}{6} = \frac{y}{-1} = \frac{z}{8}.$$

- (1) Одредити једначину равни α која садржи тачку A и праву p .
- (2) Израчунати површину троугла ABB_1 , где је B_1 пројекција тачке B на раван α .

Група Ц

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & a & c \\ 0 & 1 & b \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}, a, b, c \in R \right\},$$

а $\cdot$ множење матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ група.

2. Нека су e_1, e_2, e_3 и e_4 вектори базе векторског простора и нека је

$$\begin{aligned} x &= e_1 + 2e_2 + \lambda e_3 + 3e_4 \\ y &= 7e_1 + 2e_2 + 4e_3 + e_4 \\ z &= 17e_1 + 4e_2 + 10e_3 + e_4 \\ u &= 3e_1 + 3e_2 + e_3 + 4e_4, \end{aligned}$$

где је $\lambda \in R$. Испитати линеарну зависност вектора x, y, z, u .

3. Дате су тачке $M_1(1, 2, 10)$, $M_2(-2, 0, 10)$ и вектор $\vec{a} = (1, 3, 7)$.
 (1) Одредити једначину равни α која садржи тачке M_1 и M_2 и која је паралелна вектору $\vec{a}$.
 (2) Одредити тачку B симетричну тачки $A(5, -4, -2)$ у односу на раван α .

Група Д

1. Ако је

$$A = \left\{ f_{a,b,c,d} ; f_{a,b,c,d} : x \mapsto \frac{ax+b}{cx+d}, a, b, c, d \in R, ad-bc=1 \right\},$$

а $\star$ композиција функција дефинисана са $(f \star g)(x) = f(g(x))$, испитати да ли је $(A, \star)$ група.

2. Решити једначину $AX = B$, ако је

$$A = \begin{pmatrix} a & -1 & 1 \\ -1 & a & -1 \\ 3 & -3 & a+2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} a+1 \\ -2 \\ 1 \end{pmatrix}$$

и $a \in R$.

3. Дата је тачка $A(2, -1, 3)$ и вектори $\vec{AB} = (2, 0, -1)$, $\vec{AC} = (-2, 2, -5)$ и $\vec{AD} = (3, 0, 0)$.
 (1) Испитати линеарну зависност вектора $\vec{AB}$, $\vec{AC}$ и $\vec{AD}$.
 (2) Израчунати запремину тетраедра $ABCD$.
 (3) Израчунати дужину висине из темена D тетраедра $ABCD$.

Група А

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} e^x & a \\ 0 & e^y \end{pmatrix}, a \geq 0, a, x, y \in R \right\},$$

а $\cdot$ множење матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ група.

2. У зависности од вредности реалних параметара
- a
- и
- b
- решити систем

$$\begin{aligned} -x + 2y - z &= 2 \\ 2x + ay + 2z &= b \\ ax + 3y + z &= 3. \end{aligned}$$

3. (1) Векторски производ - дефиниција и особине.

- (2) Ако је
- $\vec{a} = (x_1, y_1, z_1)$
- и
- $\vec{b} = (x_2, y_2, z_2)$
- , доказати да је

$$\vec{a} \times \vec{b} = \begin{vmatrix} \vec{i} & \vec{j} & \vec{k} \\ x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \end{vmatrix}.$$

- (3) Израчунати дужину висине
- CD
- троугла чија су темена
- $A(3, 1, 5)$
- ,
- $B(1, -2, -1)$
- и
- $C(1, 1, 2)$
- .

Група Б

1. Ако је
- $A = \{(a, b, c), a, b, c \in R, a \neq 0, c > 0, a \neq b\}$
- , и ако је операција
- $\star$
- дефинисана са

$$(a, b, c) \star (x, y, z) = (ax + by, ay + bx, cz),$$

испитати да ли је $(A, \star)$ група.

2. Одредити фундаментални систем решења и опште решење система линеарних једначина

$$\begin{aligned} x + y + 3z + 5u - 7v &= 0 \\ 2x - y + 4z - u + 2v &= 0 \\ 4x - y + 9z + u + 9v &= 0 \\ x - 2y + z - 6u + 9v &= 0. \end{aligned}$$

3. (1) Векторски простор. База и димензија.

- (2) У зависности од реалног параметра
- λ
- испитати линеарну зависност матрица

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{pmatrix}, \quad D = \begin{pmatrix} \lambda & 1 \\ 1 & \lambda \end{pmatrix}.$$

Група Ц

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ a & 1 & 0 \\ b & c & 1 \end{pmatrix}, a, b, c \in R \right\},$$

$a \cdot$ множење матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ група.

2. У зависности од реалних параметара
- a
- и
- b
- решити систем

$$\begin{aligned} x - 2y + 3z &= 2 \\ x + (a-3)y + (3-ab)z - 4u &= 1 \\ 2x + (a-5)y + (7-a-b)z - 3u &= b+2. \end{aligned}$$

3. (1) Мешовити производ - дефиниција и особине.

(2) Ако је $\vec{a} = (x_1, y_1, z_1)$, $\vec{b} = (x_2, y_2, z_2)$ и $\vec{c} = (x_3, y_3, z_3)$, доказати да је

$$[\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}] = \begin{vmatrix} x_1 & y_1 & z_1 \\ x_2 & y_2 & z_2 \\ x_3 & y_3 & z_3 \end{vmatrix}.$$

- (3) Дати су вектори $\vec{a} = \lambda \vec{i} + \vec{j} + 4\vec{k}$, $\vec{b} = \vec{i} - 2\lambda \vec{j}$ и $\vec{c} = 3\vec{i} - 3\vec{j} + 4\vec{k}$ ($\lambda \in R$). Одредити вредности λ_1 и λ_2 за које су вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ компланарни, а затим за вредност $\lambda = \max\{\lambda_1, \lambda_2\}$ изразити вектор $\vec{c}$ преко вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

Група Д

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & ib \\ 0 & 0 & 0 \\ ib & 0 & a \end{pmatrix}, a, b \in R, a^2 + b^2 \neq 0, i^2 = -1 \right\},$$

$a \cdot$ множење матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ група.

2. Применом
- Kronecker Capelli*
- јеве теореме испитати сагласност система

$$\begin{aligned} x + y + (a-3)z &= 0 \\ 2x + 2y + (a-1)z &= 1 \\ 3x + (a+1)y + 3z &= a. \end{aligned}$$

3. (1) Нека је $P_{\leq 2}(x) = \{ax^2 + bx + c; a, b, c \in R\}$ и нека су $+$ и $\cdot$ операције сабирања полинома и множења полинома реалним бројем. Доказати да је $(P_{\leq 2}(x), +, \cdot)$ векторски простор над пољем $(R, +, \cdot)$.
- (2) Испитати линеарну зависност полинома $p(x) = 3 + \lambda x + 3x^2$, $q(x) = \lambda + 5x + 4x^2$ и $r(x) = 1 + 3x + 2x^2$ ($\lambda \in R$) у векторском простору $P_{\leq 2}(x)$.

Група А

1. Нека је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & b \\ 0 & c & 0 \\ b & 0 & a \end{pmatrix}, a, b, c \in Q, a \neq 0, |a| \neq |b| \right\},$$

$\cdot$ операција множења матрица. Испитати да ли је $(A, \cdot)$ Абелова група.

2. У зависности од вредности реалних параметара
- a
- и
- b
- решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - 3z + u &= 0 \\ x - (a-4)y - 4z + (b+1)u &= b \\ x + ay + (a-4)z &= a + 2b - 4. \end{aligned}$$

3. (1) Скаларни производ - дефиниција и особине. Одређивање интезитета у n -димензином простору помоћу скаларног производа.
- (2) Одредити параметар a тако да раван $L_1: 2x + ay + z - a = 0$ буде ортогонална на раван $L_2: 3x - 2y - 4z - 5 = 0$, а затим одредити угао између равни L_1 и $L_3: x + 2y - z + 3 = 0$.

Група Б

1. Ако је
- $A = \{(a, b, c), a, b, c \in R, a \neq 0\}$
- , и ако је операција
- $\star$
- дефинисана са

$$(a, b, c) \star (e, f, g) = (ae, af + bc, ag + bf + ce),$$

испитати да ли је $(A, \star)$ Абелова група.

2. (1) Крамерова теорема. Формулација и доказ.

(2) У зависности од реалног параметра a решити једначину $AX = B$, ако је

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & 7 \\ 4 & 6 & a \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$$

3. Дате су права
- $p: 4x + y - 2z - 13 = 0$
- ,
- $2x + 5y - 4z - 23 = 0$
- и тачка
- $M(1, 6, 2)$
- .

(1) Одредити једначину равни π коју одређују права p и тачка M .

(2) Израчунати $d(M, p)$.

Група Ц

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} a+ib & 0 \\ b & a-ib \end{pmatrix}, a, b \in \mathbb{Q}, a^2 + b^2 \neq 0 \right\},$$

$a \cdot$ множење матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ Абелова група.

2. У зависности од реалног параметра
- a
- решити систем

$$\begin{aligned} x + y - 3u - v &= 0 \\ 2x + (a+2)y - 2z + 4u - 7v &= 0 \\ x - y + az - 13u + 4v &= 0. \end{aligned}$$

3. (1) Линеарна зависност и независност
- n
- вектора.

(2) Дате су тачке $A(1, 1, 0)$, $B(3, 1, 1)$, $C(-1, 4, 2)$ $D(5, 0, 5)$. Испитати линеарну зависност вектора $\overline{AB}$, $\overline{AC}$ и $\overline{AD}$, а затим израчунати запремину пирамиде $ABCD$.

Група Д

1. (1) Доказати да операција на групоиду може имати само један неутрални елемент.

(2) Нека је $A = \{(a, b) : a, b \in \mathbb{Q}, b \neq 0\}$, а $\star$ операција дефинисана са

$$(a, b) \star (c, d) = (a + c, bd).$$

Испитати да ли је $(A, \cdot)$ Абелова група.

2. У зависности од реалног параметра
- a
- решити систем

$$\begin{aligned} 2x - y + z - 3u &= -2 \\ x + y + z - 2u &= a \\ 2x + 2y + az - 4u &= a + 1. \end{aligned}$$

3. Одредити једначину праве
- p
- која је паралелна правој
- $q : \frac{x}{3} = \frac{y+1}{2} = \frac{z-4}{1}$
- и која садржи пресек правих
- $r : \frac{x-2}{-1} = \frac{y}{1} = \frac{z+1}{2}$
- и
- $s : \frac{x+1}{2} = \frac{y+2}{3} = \frac{z-2}{-1}$
- .

Група 1

1. Ако је $A = \{(a, b), a, b \in R, a \neq 0\}$, и ако је операција $\star$ дефинисана са

$$(a, b) \star (c, d) = (ac, d + b),$$

испитати да ли је $(A, \star)$ група.

2. У зависности од вредности реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{array}{rcl} 2x - & 3y + & z - u = 4 \\ 2x + (a - b - 3)y - & z + 2u = & 3 \\ 4x + (a - b - 6)y - (a - b)z + & u = & 9 - a - b. \end{array}$$

3. Испитати линеарну зависност полинома p , q и r ако је

$$p(x) = 3 + 2x + 5x^2, \quad q(x) = 2 + 4x + 7x^2, \quad r(x) = 5 + 6x + \lambda x^2, \quad (\lambda \in R).$$

4. Доказати да је скуп свих решења хомогеног система линеарних алгебарских једначина векторски простор.

Група 2

1. Ако је $A = \{(a, b), a, b \in R, a^2 + b^2 = 1\}$, и ако је операција $\star$ дефинисана са

$$(a, b) \star (c, d) = (ac - bd, ad + bc),$$

испитати да ли је $(A, \star)$ група.

2. У зависности од вредности реалног параметра a решити систем

$$\begin{array}{rcl} x - & 2y + & z + 3u = -1 \\ x + (a - 3)y + & (a + 3)z + 5u = & -4 \\ 2x + (a - 5)y + (a^2 + a + 3)z + & 8u = & a - 4. \end{array}$$

3. У векторском простору R^3 дати су вектори

$$a = (2, \lambda + 2, 5), \quad b = (3, 7, 8), \quad c = (1, -6, \lambda).$$

Испитати линеарну зависност вектора a , b и c , а затим за $\lambda = 1$ вектор a изразити линеарно помоћу вектора b и c .

4. Крамерова теорема. Доказ.

Група 3

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ 0 & c \end{pmatrix}, a, b \in R, a \neq -1, c \neq -1 \right\},$$

а операција $*$ дефинисана са $M_1 * M_2 = M_1 + M_2 + M_1 \cdot M_2$. Доказати да је $(A, *)$ група и испитати да ли је Абелова.

2. У зависности од вредности реалних параметара
- a
- и
- b
- решити систем

$$\begin{aligned} 2x - y + z + u &= 3 \\ -x + y + 3z &= 4 \\ 3x - y + 5z + au &= b. \end{aligned}$$

3. Израчунати запремину пирамиде чија је основа $ABCD$ паралелограм са теменима $A(1, -1, 0)$, $B(4, 2, 3)$, $D(2, -1, -1)$, а врх је тачка $V(2, 1, 0)$.
4. Крамерова теорема. Доказ.

Група 4

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & c \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}, a, b, c \in R, ab \neq 0 \right\},$$

а операција $\cdot$ операција множења матрица, доказати да је $(A, \cdot)$ група и испитати да ли је Абелова.

2. У зависности од вредности реалних параметара
- a
- и
- b
- решити систем

$$\begin{aligned} x + y - z + u &= 2 \\ -x + 2y + z - 3u &= -1 \\ 5x - y + 2z - 4u &= 2 \\ ax + y + z - 3u &= b. \end{aligned}$$

3. Израчунати висину из темена T паралелепипеда који образују радијус вектори $\vec{a} = (1, -4/3, -1)$, $\vec{b} = (2, -2/3, 1)$ и $\vec{c} = (0, 5, -2)$, где је T крај вектора $\vec{c}$.
4. Доказати да је скуп свих решења хомогеног система линеарних алгебарских једначина векторски простор.

Група 5

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} x & y \\ -2y & x \end{pmatrix}, x, y \in R, x^2 + y^2 \neq 0 \right\},$$

а операција $\cdot$ операција множења матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ група.

2. У зависности од вредности реалног параметра
- a
- решити систем

$$\begin{aligned} x - 2y + 3z - u &= 1 \\ 2x + y - z + 2u &= 0 \\ -x + 4y + 2z &= 5 \\ 2x + 3y + 4z + u &= 6 \\ x + 5y + z + au &= a + 3. \end{aligned}$$

3. Дати су вектори $\vec{a} = \vec{i} - \vec{k}$, $\vec{b} = -2\vec{i} + \vec{j} + 3\vec{k}$. Испитати да ли су вектори $\vec{a} + \vec{b}$, $\vec{a} - \vec{b}$ и $\vec{a} \times \vec{b}$ компланарни.
4. Доказати да регуларна квадратна матрица A има јединствену инверзну матрицу A^{-1} и да је $A^{-1} = \frac{\text{adj } A}{|A|}$.
-

Група 6

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} x & y \\ 2y & x \end{pmatrix}, a, b \in Q, x^2 + y^2 \neq 0 \right\},$$

а операција $*$ множење матрица, испитати да ли је $(A, \cdot)$ група.

2. У зависности од вредности реалног параметра
- a
- решити матричну једначину

$$\begin{pmatrix} 2 & 3 & -1 \\ -2 & a & 1 \end{pmatrix} \cdot X = \begin{pmatrix} 2 & -1 \\ -5 & 1 \end{pmatrix}$$

3. Доказати да вектори $e_1 = (3, 5, -3)$, $e_2 = (-1, 0, 2)$ и $e_3 = (2, 4, -1)$ чине базу у R^3 и изразити вектор $x = (3, 0, 0)$ помоћу вектора те базе.
4. Кронекер Капелијева теорема. Доказ.

Група 7

1. Ако је

$$A = \left\{ \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ a & ka \end{pmatrix}, a, k \in R, ak \neq 0 \right\},$$

а $\cdot$ множење матрица, доказати да је $(A, \cdot)$ група и испитати да ли је Абелова.

2. У зависности од вредности реалног параметра
- a
- решити систем

$$\begin{aligned} 2x - y + 3z + 5u &= 0 \\ 2x + ay + 4z + (a+3)u &= 2 \\ -x - 2ay + (a^2 - 7)z - 2(a+3)u &= a^2 - 3. \end{aligned}$$

3. Тачке $A(2, 0, 0)$, $B(0, 3, 0)$, $C(0, 0, 6)$ и $D(2, 3, 8)$ су темена тетраедра. Израчунати дужину висине тетраедра из темена D .
4. Доказати да регуларна квадратна матрица A има јединствену инверзну матрицу A^{-1} и да је $A^{-1} = \frac{\text{adj } A}{|A|}$.

Група 8

1. Ако је
- $A = R^2 \setminus \{(0, 0)\}$
- и ако је
- $*$
- операција дефинисана са

$$(a_1, b_1) * (a_2, b_2) = (a_1 b_2 + a_2 b_1, b_1 b_2 - a_1 a_2),$$

доказати да је $(A, *)$ група и испитати да ли је Абелова.

2. Одредити матрицу
- X
- ако је
- $AX - B = X$
- , где је

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 1 & 0 \\ -1 & 4 & -2 \\ 0 & 5 & 2 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 0 & 4 & 0 \\ -1 & -1 & -1 \\ -13 & 13 & -13 \end{pmatrix}.$$

3. Дати су вектори

$$\vec{a} = -\vec{i} + 3\vec{j} + m\vec{k}, \quad \vec{b} = m\vec{i} - 3\vec{j} - 4\vec{k}, \quad \vec{c} = -\vec{i} + 4\vec{j} + 2\vec{k}, \quad (m \in R).$$

Испитати компланарност вектора $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$, а затим за $m = 2$ изразити вектор $\vec{c}$ линеарно помоћу вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

4. Кронекер Капелијева теорема. Доказ.

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \begin{bmatrix} a & 0 & b \\ 0 & 0 & 0 \\ 2b & 0 & a \end{bmatrix}; a, b \in \mathcal{Q}$ и $"\cdot"$ множење матрица. Тада :

Операција $"\cdot"$ а) је затворена јер важи _____

б) није затворена јер је _____

Операција $"\cdot"$ а) је асоцијативна јер важи _____

б) није асоцијативна јер је _____

Јединични елемент а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

За сваки елемент $a \in A$ инверзни елемент _____

а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

Операција $"\cdot"$ а) је комутативна јер важи _____

б) није комутативна јер је _____

Структура $(A, \cdot)$ је а) групоид а није полугрупа

б) полугрупа без јединице

в) полугрупа са јединицом а није група

г) некомутативна група

д) Абел-ова група

2. Дата је матрична једначина $A \cdot X = B$, где је $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 3 & 2 & a \\ 1 & 2 & 3 \end{bmatrix}$ и $B = \begin{bmatrix} b-3 \\ b-6 \\ 1 \end{bmatrix}$.

- Систем има једнопараметарску фамилију решења за $a = \underline{\hspace{1cm}}$ и $b = \underline{\hspace{1cm}}$

- Систем нема решења за $a = \underline{\hspace{1cm}}$ и $b = \underline{\hspace{1cm}}$

- За $a \neq 1$ и $b \in \mathbb{R}$ решење система је $(x, y, z) = \underline{\hspace{3cm}}$

3. Дата су праве $p : \begin{cases} 2x - y + 3z - 4 = 0 \\ x + 5y - 2z - 4 = 0 \end{cases}$ и тачка $A(0, -4, 3)$.

- Канонски облик једначине праве p је $p : \underline{\hspace{3cm}}$

- Растојање тачке A до праве p износи $d(A, p) = \underline{\hspace{1cm}}$

- Једначина праве q , која садржи тачку A и паралелна је са правом p , гласи $q : \underline{\hspace{3cm}}$

- Растојање правих p и q износи $d(p, q) = \underline{\hspace{1cm}}$

4

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & y \\ y & x \end{bmatrix}; x, y \in R, |x-1| \neq |y| \right\}$ и "*" операција дефинисана једнакошћу $X_1 * X_2 = (X_1 - E) \cdot (X_2 - E)$, где је E јединична матрица. Тада :
- Операција "*" а) је затворена јер важи _____
б) није затворена јер је _____
- Операција "*" а) је асоцијативна јер важи _____
б) није асицијативна јер је _____
- Јединични елемент а) постоји и једнак је _____
б) не постоји јер је _____
- За сваки елемент $x \in A$ инверзни елемент
а) постоји и једнак је _____
б) не постоји јер је _____
- Операција "*" а) је комутативна јер важи _____
б) није комутативна јер је _____
- Структура $(A, \cdot)$ је а) групоид а није полугрупа
б) полугрупа без јединице
в) полугрупа са јединицом а није група
г) некомутативна група
д) Абел-ова група

$$2x + y - z + 3u = 2$$

2. Дат је систем линеарних једначина : $4x + 5y + 5z + au = b$

$$x + 2y + 3z + u = 1$$

- Систем има двопараметарску фамилију решења за $a = \underline{\hspace{2cm}}$ и $b = \underline{\hspace{2cm}}$
 - Систем нема решења за $a = \underline{\hspace{2cm}}$ и $b = \underline{\hspace{2cm}}$
 - За $a \neq 5$ и $b \in R$ решење система је $(x, y, z, u) = \underline{\hspace{4cm}}$
3. Дата је равна $\pi : x + y + 2z = 0$, права $s : \frac{x-4}{1} = \frac{y+1}{\lambda} = \frac{z-4}{1}$ и тачка $A(2,1,3)$.
- Ако је угао између праве s и равни π једнак 60° , вредност реалног параметра λ ($\lambda \leq 0$), износи $\lambda = \underline{\hspace{2cm}}$
 - За добијено λ , пресек праве s и равни π је тачка S са координатама $\underline{\hspace{2cm}}$
 - Растојање тачке A до тачке S износи $d(A, S) = \underline{\hspace{2cm}}$
 - Растојање тачке A до равни π износи $d(A, \pi) = \underline{\hspace{2cm}}$

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 \\ -a & 0 \end{bmatrix}; a \in R \right\}$ и "+" и "." операције сабирања и множења матрица. Тада :

Структура $(A, +)$ је а) полугрупа са неутралним елементом а није група јер важи _____

б) некомутативна група јер важи _____

в) Абел-ова група јер важи _____

Структура $(A \setminus 0, \cdot)$ је а) полугрупа са јединицом а није група јер важи _____

б) некомутативна група јер важи _____

в) Абел-ова група јер важи _____

Закон дистрибутивности а) важи јер је _____

б) не важи јер је _____

Структура $(A, +, \cdot)$ је а) није прстен јер је _____

б) прстен а није поље јер важи _____

в) поље јер важи _____

2. Дат је систем линеарних једначина :
- $$\begin{array}{rclcl} 10x & + & (a+11)y & - & 2(a+9)z & = & a+31 \\ 4x & + & y & & & = & 11 \\ 2x & - & 5y & + & 11z & = & 0 \end{array}$$

- Систем има јединствено решење за $a =$ _____
- Систем нема решења за $a =$ _____
- За $a = 2$ решење система је $(x, y, z) =$ _____

3. Дате су равни $\alpha: x + z - 5 = 0$ и $\beta: 2x + y - 2z - 5 = 0$ и права $p: \frac{x-4}{1} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z-3}{\lambda}$.

- Једначина пресечне праве q , равни α и β , гласи $q: \underline{\hspace{2cm}}$
- Ако је угао између праве p и равни α једнак 30° , вредност реалног параметара λ ($\lambda \geq 0$), износи $\lambda =$ _____
- За добијено λ , координате пресечне тачке S , праве p и равни α , су : _____
- Растојање тачке S до равни β је $d(S, \beta) =$ _____

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ f_{a,b}; f_{a,b} : x \rightarrow \frac{ax+b}{a-bx}, a, b \in \mathbb{Q}, a^2 + b^2 \neq 0 \right\}$ и " $\circ$ " композиција пресликавања. Тада :

Операција " $\circ$ " а) је затворена јер важи _____

б) није затворена јер је _____

Операција " $\circ$ " а) је асоцијативна јер важи _____

б) није асоцијативна јер је _____

Јединични елемент а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

За сваки елемент $a \in A$ инверзни елемент

а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

Операција " $\circ$ " а) је комутативна јер важи _____

б) није комутативна јер је _____

Структура $(A, \circ)$ је а) групоид а није полугрупа

б) полугрупа без јединице

в) полугрупа са јединицом а није група

г) некомутативна група

д) Абел-ова група

2. Дат је систем линеарних једначина :

$$3x + y + z + u = 3$$

$$2x - y + z = 1$$

$$x + 2y + u = 2$$

$$4x + 3y + (a^2 - 5a + 1)z + 2u = a$$

- Систем има једнопараметарску фамилију решења за $a \in$ _____- Систем нема решења за $a \in$ _____- За $a = 5$ решење система је $(x, y, z, u) =$ _____

3. Тачке $A(5,2,2)$, $B(4,4,1)$, $C(3,4,4)$ и $D(2,-1,3)$ су темена тетраедра $ABCD$.

- Једначина равни α , која садржи страну ABC , гласи α : _____- Једначина праве n , која садржи висину тетраедра из темена D на страну ABC , гласи n : _____- Подножје висине из темена D на страну ABC је тачка D' са координатама _____- Дужина висине из темена D на страну ABC износи $d =$ _____

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ \begin{bmatrix} 0 & a \\ 0 & -a \end{bmatrix}; a \in \mathcal{Q} \right\}$ и "+" и "." операције сабирања и множења матрица. Тада :

Структура $(A, +)$ је а) полугрупа са неутралним елементом а није група јер важи _____

б) некомутативна група јер важи _____

в) Абел-ова група јер важи _____

Структура $(A \setminus 0, \cdot)$ је а) полугрупа са јединицом а није група јер важи _____

б) некомутативна група јер важи _____

в) Абел-ова група јер важи _____

Закон дистрибутивности а) важи јер је _____

б) не важи јер је _____

Структура $(A, +, \cdot)$ је а) није прстен јер је _____

б) прстен а није поље јер важи _____

в) поље јер важи _____

2. Дат је систем линеарних једначина :
- $$\begin{array}{rclcl} 5x & - & 3y & + & 2z & + & 4u & = & 3 \\ 8x & - & 6y & - & z & - & 5u & = & 9 \\ 7x & - & 3y & + & bz & + & 17u & = & a+2 \end{array}$$

- Систем има двопараметарску фамилију решења за $a = \underline{\hspace{2cm}}$ и $b = \underline{\hspace{2cm}}$
- Систем нема решења за $a = \underline{\hspace{2cm}}$ и $b = \underline{\hspace{2cm}}$
- За $b \neq 7$ и $a \in \mathcal{R}$ решење система је $(x, y, z, u) = \underline{\hspace{4cm}}$

3. Дата је тачка $A(-3, 11, 3)$ и раван $\alpha : 2x - 5y - z + 4 = 0$.

- Вектор нормалан на раван α је $\vec{n}_\alpha = \underline{\hspace{2cm}}$
- Права n , која садржи тачку A и нормална је на раван α , има једначину $n : \underline{\hspace{2cm}}$
- Пресек праве n и равни α је тачка S са координатама : $\underline{\hspace{2cm}}$
- Координате тачке B , која је симетрична тачки A у односу на раван α , су : $\underline{\hspace{2cm}}$

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 5b \\ b & a \end{bmatrix}; a, b \in R \right\}$ и $"\cdot"$ множење матрица. Тада :

Операција $"\cdot"$ а) је затворена јер важи _____

б) није затворена јер је _____

Операција $"\cdot"$ а) је асоцијативна јер важи _____

б) није асоцијативна јер је _____

Јединични елемент а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

За сваки елемент $a \in A$ инверзни елемент

а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

Операција $"\cdot"$ а) је комутативна јер важи _____

б) није комутативна јер је _____

Структура $(A, \cdot)$ је а) групоид а није полугрупа

б) полугрупа без јединице

в) полугрупа са јединицом а није група

г) некомутативна група

д) Абел-ова група

2. Дат је систем линеарних једначина :

$$\begin{array}{rrrrrrrrrr} -2x & + & 3y & + & 2z & + & u & = & b-2 \\ 6x & + & (a-10)y & - & 4z & - & 3u & = & 6-2b \\ -4x & + & 7y & + & (a+2)z & + & 2u & = & 3b-4 \end{array}$$

- Систем има једнопараметарско решење за $a = \underline{\hspace{2cm}}$ и $b = \underline{\hspace{2cm}}$

- Систем нема решења за $a = \underline{\hspace{2cm}}$ и $b = \underline{\hspace{2cm}}$

- За $a = 0, b \in R$ решење система је $(x, y, z, u) = \underline{\hspace{4cm}}$

3. Дата су праве $p: \frac{x-3}{5} = \frac{y+1}{3} = \frac{z-3}{7}$ и $q: \frac{x+1}{5} = \frac{y+3}{2} = \frac{z+2}{6}$.

- Једначина праве r , која сече праву q и паралелна је правој p , гласи

$r: \underline{\hspace{4cm}}$

- Једначина равни α , која садржи праву q и паралелна је правој p , гласи

$\alpha: \underline{\hspace{4cm}}$

- Растојање праве p до равни α износи $d(p, \alpha) = \underline{\hspace{2cm}}$

- Растојање правих p и q износи $d(p, q) = \underline{\hspace{2cm}}$

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ b & a \end{bmatrix}; a, b \in R, |a+1| \neq |b| \right\}$ и "*" операција дефинисана једнакошћу

$X_1 * X_2 = (X_1 + E) \cdot (X_2 + E)$, где је E јединична матрица. Тада :

Операција "*" а) је затворена јер важи _____
 б) није затворена јер је _____

Операција "*" а) је асоцијативна јер важи _____
 б) није асоцијативна јер је _____

Јединични елемент а) постоји и једнак је _____
 б) не постоји јер је _____

За сваки елемент $a \in A$ инверзни елемент
 а) постоји и једнак је _____
 б) не постоји јер је _____

Операција "*" а) је комутативна јер важи _____
 б) није комутативна јер је _____

Структура $(A, \cdot)$ је а) групоид а није полугрупа
 б) полугрупа без јединице
 в) полугрупа са јединицом а није група
 г) некомутативна група
 д) Абел-ова група

2. Дат је систем линеарних једначина :
- $$\begin{array}{rrrrrrr} x & + & y & - & 2z & - & 3u & = & 2 \\ x & + & 5y & - & z & + & u & = & 3 \\ -2x & + & 2y & + & 5z & + & 10u & = & -3 \\ 3x & + & 7y & - & 5z & + & (a^2 - 14)u & = & a + 4 \end{array}$$

- Систем има двопараметарску фамилију решења за $a =$ _____
- Систем нема решења за $a =$ _____
- За $a^2 \neq 9$ решење система је $(x, y, z, u) =$ _____

3. Дата је равна $\alpha : 2x + y - z + 1 = 0$, права $p : \frac{x-3}{1} = \frac{y}{\lambda} = \frac{z-1}{1}$ и тачка $A(2, -1, 4)$.

- Ако је права p паралелна равни α , вредност реалног параметара λ је _____
- За добијено λ , једначина праве q , која садржи тачку A и паралелна је правој p , гласи q : _____
- Једначина праве n , која садржи тачку A и нормална је на равна α , гласи n : _____
- Једначина равни β , која садржи тачку A , паралелна је правој p и нормална је на равна α , гласи β : _____

I КОЛОКВИЈУМ ИЗ МАТЕМАТИКЕ 1

Презиме и име : _____, број индекса: _____

1. Нека је $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & a \\ 0 & b-1 & 0 \\ a & 0 & a \end{bmatrix}; a, b \in R, b \neq 1 \right\}$ и "." множење матрица. Тада :

Операција "." а) је затворена јер важи _____

б) није затворена јер је _____

Операција "." а) је асоцијативна јер важи _____

б) није асоцијативна јер је _____

Јединични елемент а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

За сваки елемент $a \in A$ инверзни елемент

а) постоји и једнак је _____

б) не постоји јер је _____

Операција "." а) је комутативна јер важи _____

б) није комутативна јер је _____

Структура $(A, \cdot)$ је а) групоид а није полугрупа

б) полугрупа без јединице

в) полугрупа са јединицом а није група

г) некомутативна група

д) Абел-ова група

2. Дат је систем линеарних једначина

$$\begin{array}{rrcr} x & + & 2y & + & 3z & = & -1 \\ -x & + & y & + & 2z & = & 1 \\ 2x & + & y & + & az & = & -2 \\ -x & + & 4y & + & 7z & = & a^2 \end{array}$$
- Систем има јединствено решење за $a =$ _____- Систем нема решења за $a =$ _____- За $a = 1$ решење система је $(x, y, z) =$ _____

3. Дата су праве $p: \begin{cases} 2x - y - z = 0 \\ 3y - z + 2 = 0 \end{cases}$ и $q: \frac{x-1}{-2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z+3}{\lambda}$.

- Канонски облик једначине праве p је $p: \underline{\hspace{2cm}}$ - Ако се праве p и q секу вредност реалног параметра λ је _____- За нађено λ једначина равни α , коју граде праве p и q , гласи $\alpha: \underline{\hspace{2cm}}$ - Растојање координатног почетка до равни α износи $d(O, \alpha) =$ _____

P 2003

II KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Neka je $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Q}$ i operacija $*$ definisana sa $(a, b) * (c, d) = (a + c, 2^c b + d)$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} 6x + 3y + 4z - bu &= 4 \\ 3x + by + 5z - 2u &= 1 \\ 9x + 2y + 3z - 6u &= a + b \end{aligned}$$

gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____
- nema rešenja, za _____

3. Data su prave $p: \begin{cases} 2x - y + 3z + 8 = 0 \\ x + 2y - 5z - 19 = 0 \end{cases}$ i $q: \frac{x-1}{1} = \frac{y-3}{a} = \frac{z+7}{10}$. Tada je

- kanonski oblik prave p : _____
- $a =$ _____ tako da se prave p i q seku
- ravni α određena pravama p i q je: _____

4. Neka je A kvadratna regularna matrica. Dokazati da je $A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}(A)$.

II KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE 1

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

30 1. Neka je $A = \{x \mid -1 < x < 1, x \in \mathbf{R}\}$ i operacija $*$ definisana sa $x * y = \frac{x+y}{1+xy}$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, *)$ je _____.

20 2. Sistem linearnih jednačina

$$2x + y - \cancel{a^2}z + u = b - 1$$

$$4x + 2y - (3b - b^2)z + 2u = b$$

$$4x - y + z + 2u = -2$$

gde je b realni parametar, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____

• nema rešenja, za _____

30 3. Data je prava $p: \begin{cases} x + y - 3z + 2 = 0 \\ 2x - 3y + 5z - 2 = 0 \end{cases}$ i tačke $A(-1, -5, 4)$ i $B(4, -7, 1)$. Tada je

• prava p u kanonskom obliku: _____

• tačka $C \in p$ podjednako udaljena od tačaka A i B : _____

• ravni α određena tačkama A, B i C je: _____

20 4. Neka je A kvadratna regularna matrica. Dokazati da je $A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}(A)$.



II KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE 1

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Neka je $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ i operacija $*$ definisana sa $(a, b) * (c, d) = (a + c, (-1)^c b + d)$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

- Zatvorenost _____, jer je _____

- Asocijativnost _____, jer je _____

- Neutralni element _____

- Inverzni element _____

- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$x + a^2 y + a^2 z = a^2$$

$$x + ay + a^2 z = 1$$

$$x + ay + az = a$$

gde je a realni parametar, ima

- jedinstveno rešenje, za _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____
- nema rešenja, za _____

3. Date su ravni $\alpha : 2x - y + 2z - 6 = 0$, $\beta : 3x - y + 4z - 8 = 0$ i tačka $A(3, -1, 5)$. Tada je

- presečna prava p ravni α i β je: _____
- ravan γ koja sadrži pravu p i tačku A je: _____
- ugao između ravni α i γ je: _____

4. Kramerova teorema. Dokaz.



KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE 1

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 2y \\ 3y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbf{Q} \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} 3x + y - z + 3u &= 1 \\ 6x + 2y + 5z + (b-1)u &= 5 \\ (2b+1)x + 3y + 4z + 6u &= a^2 + 2 \end{aligned}$$

gde je a realni parametar, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____
- nema rešenja, za _____

3. Date su tačke $A(2,1,3), B(1,2,2), C(2,2,0)$.

- prava p određena tačkama A i B je: _____
- tačka C' simetrična tački C u odnosu na pravu p je: _____
- ravan α određena tačkom C i pravom p je: _____

4. Kramerova teorema. Dokaz.



II KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE 1

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 2b \\ 3b & a \end{bmatrix} \mid a, b \in \mathbf{R}, a^2 \neq 6b^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$2x - y + 4z + u = -2$$

$$x + y + 2z - u = a - 1$$

$$2x + 2y + 4z + (a^2 - 3a)u = a$$

gde je a realni parametar, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____
- nema rešenja, za _____

3. Date su tačke $A(1, -1, 7), B(-3, 0, 1), C(0, -6, 7)$.

- jednačina ravni α koja sadrži tačke A, B, C je: _____
- jednačina prave p koja sadrži B i C je: _____
- tačka A' simetrična tački A u odnosu na pravu p je: _____

4. Kramerova teorema. Dokaz.



II KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 0 & y \\ 0 & x+y & 0 \\ y & 0 & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, |x| \neq |y| \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

- Zatvorenost _____, jer je _____

- Asocijativnost _____, jer je _____
- Neutralni element _____
- Inverzni element _____
- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} -3x - 5y - 5z - (4a+14)u &= 5-6b \\ x + 2y + 3z + (a+4)u &= 2b-1 \\ 2x + 2y - 2z + (2a+15)u &= 5b-1 \\ x + 7y + 23z - 12u &= -1 \end{aligned}$$

gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____
- nema rešenja, za _____

3. Dane su tačke $A(2,1,3), B(1,2,2), C(2,2,0)$.

- prava p određena tačkama A i B je: _____
- ravan α koja sadrži tačku C i normalna je na pravu p je: _____
- rastojanje koordinatnog početka od prave p je: _____

4. Kroneker-Kapelijeva teorema. Dokaz.

I

II KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & -a \\ 0 & 1 & 0 \\ -a & 0 & a \end{bmatrix} \mid a \in (0, +\infty) \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zaprvenost _____, jer je _____

• Asociativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$3x + 9y - 6z + 2u = a + b$$

$$4x + 6y - az + 3u = 4$$

$$5x + 3y - 2z + au = 1$$

gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____
- nema rešenja, za _____

3. Date su tačke $A(1, -2, 1), B(2, -4, 4), C(2, 1, 0), D(4, 2, -2)$.

- površina $\triangle ABC$ iznosi: _____
- zapremina tetraedra $ABCD$ iznosi: _____
- visina iz temena D , tetraedra $ABCD$ iznosi: _____

4. Kroneker-Kapelijeva teorema. Dokaz.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Neka je $A = \mathbb{Q} \times \mathbb{Z}$ i operacija $*$ definisana sa $(a, b) * (c, d) = (a + 2^b c, b + d)$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

- Zatvorenost _____, jer je _____
- Asocijativnost _____, jer je _____
- Neutralni element _____
- Inverzni element _____
- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, *)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$3x + 9y - 6z + 2u = a + b$$

$$4x + 6y - az + 3u = 4$$

$$5x + 3y - 2z + au = 1$$

, gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____
- nema rešenja, za _____.

3. Date su prava $p: \frac{x}{2} = \frac{y+1}{3} = \frac{z-1}{2}$ i ravan $\alpha: 2x - y + 3z + 1 = 0$. Tada :

- tačka $\{A\} = p \cap \alpha$ ima koordinate : _____
- rastojanje tačke A od ~~prave~~ _{RAVNI} β iznosi $d(A, \beta) =$ _____.

$$\checkmark \beta: x - 2y - 2z - 9 = 0$$

4. Kroneker–Kapelijeva teorema. Iskaz.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & -y \\ 2y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R} \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

- Zatvorenost _____, jer je _____
- Asocijativnost _____, jer je _____
- Neutralni element _____
- Inverzni element _____
- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$-3x - 5y - 5z - (4a+14)u = 5-6b$$

$$x + 2y + 3z + (a+4)u = 2b-1$$

$$2x + 2y - 2z + (2a+15)u = 5b-1$$

, gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____
- nema rešenja, za _____

3. Date su tačke $A(2,1,3), B(1,2,2), C(2,2,0)$.

- prava p određena tačkama A i B je: _____
- ravan α koja sadrži tačku C i normalna je na pravu p je: _____
- rastojanje koordinatnog početka od prave p je: _____

4. Kramerova teorema. Iskaz.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE 1

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Neka je $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ i operacija $*$ definisana sa $(a,b) * (c,d) = (ac + 3bd, ad + bc)$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

- Zatvorenost _____, jer je _____

- Asocijativnost _____, jer je _____

- Neutralni element _____

- Inverzni element _____

- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, *)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$2x + 5y + (a-1)z + 6u = 5$$

$$x - y + 3z + 3u = 1$$

$$3x + 4y + 6z + (2a+1)u = b^2 + 2$$

, gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____
- nema rešenja, za _____.

3. Date su tačke $A(1,3,2), B(2,1,5), C(2,-1,5), D(4,0,1)$.

- jednačina ravni α koja sadrži tačke A, B, C je: _____
- jednačina prave n koja sadrži tačku D i normalna je na ravan α : _____
- tačka F simetrična tački D u odnosu na ravan α je: _____

4. Linearna zavisnost i linearna nezavisnost vektora. Osnovne definicije.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 2y \\ 7y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 \neq 14y^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

- Zatvorenost _____, jer je _____

- Asocijativnost _____, jer je _____

- Neutralni element _____

- Inverzni element _____

- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$3x + (a+4)y + 2z + u = 2b-1$$

$$-2x + (2a+15)y + 2z + 2u = 5b-1$$

$$-5x - (4a+14)y - 5z - 3u = 5-6b$$

, gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

- dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

- nema rešenja, za _____

3. Data je prava $p: \begin{cases} x+y-3z+2=0 \\ 2x-3y+5z-2=0 \end{cases}$ i tačke $A(-1, -5, 4)$ i $B(4, -7, 1)$. Tada je

- prava p u kanonskom obliku: _____

- tačka $C \in p$ podjednako udaljena od tačaka A i B : _____

4. Inverzna matrica. Osnovne definicije i tvrdjenja (bez dokaza).

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 2y \\ 5y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 \neq 10y^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

- Zatvorenost _____, jer je _____
- Asocijativnost _____, jer je _____
- Neutralni element _____
- Inverzni element _____
- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$a^2x + 3y + 5z + 2u = -1$$

$$4x - y + 2z + u = a$$

$$3x - 6y + z + u = 10$$

, gde je a realni parametar, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- nema rešenja, za _____.

3. Date su tačke $A(2, 1, -1), M(0, -5, 0), N(2, -3, 4), P(-2, -1, -1)$.

- jednačina ravni α koja sadrži tačke M, N, P je: _____
- tačka B simetrična tački A u odnosu na ravan α je: _____

4. Kramerova teorema. Iskaz.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Neka je $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ i operacija $*$ definisana sa $(a, b) * (c, d) = (a + (-1)^b c, b + d)$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

- Zatvorenost _____, jer je _____

- Asocijativnost _____, jer je _____

- Neutralni element _____

- Inverzni element _____

- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, *)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$6x - (a-3)y + 2bz + u = 4-2a$$

$$4x + 2y - 3z + u = 1$$

$$4x + 2y + (b-1)z + u = a$$

gde su a i b realni parametri, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- nema rešenja, za _____.

3. Date su ravni $\alpha: 2x - y + 2z - 6 = 0$, $\beta: 3x - y + 4z - 8 = 0$ i tačka $A(3, -1, 5)$. Tada je

- presečna prava p ravni α i β je: _____
- projekcija tačke A na pravu p je: _____

4. Linearna zavisnost i linearna nezavisnost vektora. Osnovne definicije.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & -y \\ 2y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 + y^2 \neq 0 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

- Zatvorenost _____, jer je _____
- Asocijativnost _____, jer je _____
- Neutralni element _____
- Inverzni element _____
- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$x + 4y - z + 2u = a$$

$$2x + a^2y + 3z + 5u = -1$$

$$x + 3y - 6z + u = 10$$

, gde je a realni parametar, ima

- jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- nema rešenja, za _____.

3. Date su tačke $A(2, 1, -1)$, $M(1, -4, 2)$, $N(-3, 2, -1)$, $P(-4, 1, -3)$.

- jednačina ravni α koja sadrži tačke M, N, P je _____
- tačka B simetrična tački A u odnosu na ravan α je _____

4. Kroneker-Kapelijeva teorema. Iskaz.

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Neka je $A = \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ i operacija $*$ definisana sa $(a, b) * (c, d) = (a + 2^b c, b + d)$, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, *)$

- Zatvorenost _____, jer je _____
- Asocijativnost _____, jer je _____
- Neutralni element _____
- Inverzni element _____
- Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, *)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} (b-1)x + y + 2z + 4u &= a \\ -3x + y + 2z + 4u &= 1 \\ 2bx + y + (3-a)z + 6u &= 4-2a \end{aligned} \quad , \text{ gde su } a \text{ i } b \text{ realni parametri, ima}$$

- jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____
- nema rešenja, za _____.

3. Data su prave $p: \begin{cases} 2x - y + 3z + 8 = 0 \\ x + 2y - 5z - 19 = 0 \end{cases}$ i $q: \frac{x-1}{1} = \frac{y-3}{a} = \frac{z+7}{10}$. Tada je

- kanonski oblik prave p : _____
- $a =$ _____ tako da se prave p i q seku
- ravan α određena pravama p i q je: _____

4. Inverzna matrica. Osnovne definicije i tvrdjenja (bez dokaza).

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. . Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 3y \\ 7y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 \neq 21y^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____

2. Sistem linearnih jednačina

$$(2a+1)x + 3y + 4z + 6u = b^2 + 2$$

$$6x + 2y + 5z + (a-1)u = 5$$

$$3x + y - z + 3u = 1$$

, gde su a i b realni parametri, tina

• jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• nema rešenja, za _____

3. Date su prava $p: \frac{x}{2} = \frac{y+1}{3} = \frac{z-1}{2}$ i ravan $\alpha: 2x - y + 3z + 1 = 0$. Tada :

• tačka $\{A\} = p \cap \alpha$ ima koordinate : _____

• rastojanje tačke M od prave p iznosi $d(M, p) =$ _____

• neka su date prava $l: \frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ i ravan $\alpha: Ax + By + Cz + D = 0$. Navesti

uslove pod kojima će prava l biti paralelna ravni α : _____

$M(0, -2, 1)$

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{pmatrix} x & 0 & -x \\ 0 & 1 & 0 \\ -x & 0 & x \end{pmatrix} \mid x \in (0, +\infty) \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____

2. Sistem linearnih jednačina

$$\begin{aligned} -3x + y - 2z + u &= 2 \\ (a^2 - 14)x - y - 5z + 3u &= a + 4 \\ 10x - 6y + 5z - 2u &= -3 \end{aligned} \quad , \text{ gde je } a \text{ realni parametar, ima}$$

• jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• nema rešenja, za _____

3. Date su tačke $A(2, 1, 3), B(1, 2, 2), C(2, 2, 0)$.

• prava p određena tačkama A i B je: _____

• ravan α koja sadrži tačku C i normalna je na pravu p je: _____

• rastojanje koordinatnog početka od prave p je: _____

• neka su date prava $l: \frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ i ravan $\alpha: Ax + By + Cz + D = 0$. Navesti

uslove pod kojima će prava l pripadati ravni α : _____

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 5y \\ 2y & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 \neq 10y^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$3x + (a^2 - 14)y - 5z + 7u = a + 4$$

$$-2x + 10y + 5z + 2u = -3$$

$$x + y - z + 5u = 3$$

, gde je a realni parametar, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• nema rešenja, za _____.

3. Date su tačke $A(1, 3, 2)$, $B(2, 1, 5)$, $C(2, -1, 5)$, $D(4, 0, 1)$.

• jednačina ravni α koja sadrži tačke A, B, C je: _____

• jednačina prave n koja sadrži tačku D i normalna je na ravan α : _____

• tačka F simetrična tački D u odnosu na ravan α je: _____

• neka su date prava $l: \frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ i ravan $\alpha: Ax + By + Cz + D = 0$. Navesti uslov pod kojim će prava l biti normalna na ravan α : _____

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____

broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{pmatrix} x & 0 & -x \\ 0 & 1 & 0 \\ -x & 0 & x \end{pmatrix} \mid x \in \mathbb{R} \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____

2. Sistem linearnih jednačina

$$x - y + 4z + 2u = -2$$

$$(a^2 - 3a)x + 2y + 4z + 2u = a$$

$$-x + y + 2z + u = a - 1$$

, gde je a realni parametar, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• nema rešenja, za _____

3. Date su tačke $A(2, 1, -1)$, $M(0, -5, 0)$, $N(2, -3, 4)$, $P(-2, -1, -1)$.

• jednačina ravni α koja sadrži tačke M, N, P je: _____

• tačka B simetrična tački A u odnosu na ravan α je: _____

• neka su date prave $p: \frac{x-x_1}{l_1} = \frac{y-y_1}{m_1} = \frac{z-z_1}{n_1}$ i $q: \frac{x-x_2}{l_2} = \frac{y-y_2}{m_2} = \frac{z-z_2}{n_2}$. Navesti uslov pod kojim se one seku:

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 5b \\ 7b & a \end{bmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R}, a^2 \neq 35b^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____.

2. Sistem linearnih jednačina

$$(b-1)x + 2y + 5z + 6u = 5$$

$$6x + 3y + 4z + (2b+1)u = a^2 + 2$$

$$3x + y - z + 3u = 1$$

gde su a i b realni parametri, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• nema rešenja, za _____.

3. Date su tačke $A(2,1,-1)$, $M(1,-4,2)$, $N(-3,2,-1)$, $P(-4,1,-3)$.

• jednačina ravni α koja sadrži tačke M, N, P je _____

• tačka B simetrična tački A u odnosu na ravan α je _____

• neka su date prava $l: \frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ i ravan $\alpha: Ax + By + Cz + D = 0$. Navesti uslov pod kojim će prava l biti paralelna ravni α : _____

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & -a \\ 0 & 1 & 0 \\ -a & 0 & a \end{pmatrix} \mid a \in (0, +\infty) \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____

2. Sistem linearnih jednačina

$$5x + 10y - 6z - 2u = -3$$

$$-5x + (b^2 - 14)y - z + 3u = b + 4$$

$$-2x - 3y + z + u = 2$$

gde je b realni parametar, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• nema rešenja, za _____

3. Date su ravni $\alpha: 2x - y + 2z - 6 = 0$, $\beta: 3x - y + 4z - 8 = 0$ i tačka $A(3, -1, 5)$. Tada je

• presečna prava p ravni α i β je: _____

• projekcija tačke A na pravu p je: _____

• neka su date prava $l: \frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ i ravan $\alpha: Ax + By + Cz + D = 0$. Navesti

uslove pod kojima će prava l pripadati ravni α : _____

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{bmatrix} a & 3b \\ 5b & a \end{bmatrix} \mid a, b \in \mathbb{R}, a^2 \neq 15b^2 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni element _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____

2. Sistem linearnih jednačina

$$-2x + 5y + 10z + 2u = -3$$

$$3x - 5y + (b^2 - 14)z + 7u = b + 4$$

$$x - y + z + 5u = 3$$

, gde je b realni parametar, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____, oblika _____

• nema rešenja, za _____

3. Data je prava $p: \begin{cases} x + y - 3z + 2 = 0 \\ 2x - 3y + 5z - 2 = 0 \end{cases}$ i tačke $A(-1, -5, 4)$ i $B(4, -7, 1)$. Tada je

• prava p u kanonskom obliku: _____

• tačka $C \in p$ podjednako udaljena od tačaka A i B : _____

• neka su date prava $l: \frac{x-x_0}{l} = \frac{y-y_0}{m} = \frac{z-z_0}{n}$ i ravan $\alpha: Ax + By + Cz + D = 0$. Navesti uslov pod kojim će prava l biti normalna na ravan α : _____

I KOLOKVIJUM IZ MATEMATIKE I

Ime i prezime: _____ broj indeksa: _____

1. Ako je $A = \left\{ \begin{pmatrix} -a & 0 & a \\ 0 & 1 & 0 \\ a & 0 & -a \end{pmatrix} \mid a \in \mathbb{R}, a \neq 0 \right\}$, a $\cdot$ operacija množenja matrica, ispitati koja od

sledećih svojstava važe za strukturu $(A, \cdot)$

• Zatvorenost _____, jer je _____

• Asocijativnost _____, jer je _____

• Neutralni element _____

• Inverzni elementi _____

• Komutativnost _____, jer je _____

Struktura $(A, \cdot)$ je _____

2. Sistem linearnih jednačina

$$2x + y + 4z + u = -2$$

$$x - y + 2z + u = b - 1$$

$$2x + (b^2 - 3b)y + 4z + 2u = b$$

gde je b realni parametar, ima

• jednoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• dvoparametarsko rešenje, za _____ oblika _____

• nema rešenja, za _____

3. Data su prave $p: \begin{cases} 2x - y + 3z + 8 = 0 \\ x + 2y - 5z - 19 = 0 \end{cases}$ i $q: \frac{x-1}{1} = \frac{y-3}{a} = \frac{z+7}{10}$. Tada je

• kanonski oblik prave p : _____

• $a =$ _____ tako da se prave p i q seku

• ravan α određena pravama p i q je: _____

• neka su date prave $p: \frac{x-x_1}{l_1} = \frac{y-y_1}{m_1} = \frac{z-z_1}{n_1}$ i $q: \frac{x-x_2}{l_2} = \frac{y-y_2}{m_2} = \frac{z-z_2}{n_2}$. Navesti uslov pod kojim su one paralelne:

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(A, +)$, при чему је

$$A = \{a \cdot x^2 + b \cdot x + c \mid a, b, c \in \mathbb{Q}\}$$

и $+$ је операција сабирања полинома.

Испитати које од следећих особина има структура $(A, +)$:

затвореност, асоцијативност, нултни елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, +)$ група? Да ли је структура $(A, +)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{aligned} x + y + z &= 1 \\ -x - 2y - 2z &= a \\ 3x + 2y + b \cdot z &= 4. \end{aligned}$$

3. (40 поена) Дате су једначине равни α и β :

$$\alpha: x - 2y + 2z + 3 = 0 \quad \text{и} \quad \beta: -2x + 4y - 4z = 0.$$

а) Одредити њихове векторе нормала $\vec{n}_\alpha$ и $\vec{n}_\beta$.

б) Одредити произвољне тачке $A \in \alpha$ и $B \in \beta$.

в) Испитати узајамни положај равни α и β .

г) Уколико се равни α и β секу одредити њихову пресечну праву p (шта је њен вектор правца $\vec{v}_p$ и једна тачка $P \in p$?), а ако се не секу одредити растојање равни α и β .

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(\mathbb{Q} \setminus \{-2\}, *)$, при чему је операција $*$ дефинисана са

$$a * b = a \cdot b + 2a + 2b + 2.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathbb{Q} \setminus \{-2\}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathbb{Q} \setminus \{-2\}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathbb{Q} \setminus \{-2\}, *)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалних параметара b и β решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} x & - & y & + & z & = & 1 \\ -x & + & 2y & - & z & = & \beta \\ 3x & - & 2y & + & b \cdot z & = & 4 - \beta. \end{array}$$

3. (40 поена) Дати су вектори:

$$\vec{v}_1 = (1, 4, 5), \quad \vec{v}_2 = (-2, -3, -2), \quad \vec{v}_3 = (3, 4, 2) \quad \text{и} \quad \vec{w} = (1, 2, 3).$$

- а) Испитати да ли су вектори $\vec{v}_1$, $\vec{v}_2$ и $\vec{v}_3$ линеарно независни.
б) Да ли вектори $\vec{v}_1$, $\vec{v}_2$ и $\vec{v}_3$ чине базу простора $\mathbb{R}^3$?
в) Изразити вектор $\vec{w}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{v}_1$, $\vec{v}_2$ и $\vec{v}_3$.

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{bmatrix} a & a \\ a & a \end{bmatrix} : a \in \mathbb{Q}, a \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалног параметра ν решити систем

$$\begin{array}{rrrrrrcl} x & + & y & + & z & + & w & = & 2 \\ -x & & & & + & z & + & w & = & -3 \\ 3x & + & 2y & + & z & + & \nu \cdot w & = & 7. \end{array}$$

3. (40 поена) Дати су вектори:

$$\vec{v}_1 = (1, 2, -3), \quad \vec{v}_2 = (-2, -3, 0), \quad \vec{v}_3 = (3, 4, 2) \quad \text{и} \quad \vec{w} = (1, 1, 4).$$

- а) Испитати да ли су вектори $\vec{v}_1$, $\vec{v}_2$ и $\vec{v}_3$ линеарно независни.
б) Да ли вектори $\vec{v}_1$, $\vec{v}_2$ и $\vec{v}_3$ чине базу простора $\mathbb{R}^3$?
в) Изразити вектор $\vec{w}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{v}_1$, $\vec{v}_2$ и $\vec{v}_3$.

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & c \\ 0 & b & 0 \\ 0 & 0 & a \end{bmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R}, a > 0, b > 0, c \geq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалног параметра γ решити систем

$$\begin{aligned} x - 3y + z &= 2 \\ x - 2y - 2z &= 3 \\ 3x - 10y + 6z &= 5 \\ -2x + 3y + 7z &= \gamma. \end{aligned}$$

3. (40 поена) Дате су једначине равни α и β :

$$\alpha: x + 2y - z + 2 = 0 \quad \text{и} \quad \beta: 2x + 3y + z = 0.$$

а) Одредити њихове векторе нормала $\vec{n}_\alpha$ и $\vec{n}_\beta$.

б) Одредити произвољне тачке $A \in \alpha$ и $B \in \beta$.

в) Испитати узајамни положај равни α и β .

г) Уколико се равни α и β секу одредити њихову пресечну праву p (шта је њен вектор правца $\vec{v}_p$ и једна тачка $P \in p$), а ако се не секу одредити растојање равни α и β .

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ a & 3a \end{bmatrix} : a \in \mathbb{R}, a \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалног параметра δ решити систем

$$\begin{aligned} x + y + z + w &= 2 \\ 3x + y + 2z + w &= 7 \\ -x + y + w &= \delta. \end{aligned}$$

3. (40 поена) Дате су четири тачке у простору:

$$A(-3, 1, -3), \quad B(1, 2, 0), \quad C(-7, -1, -6) \quad \text{и} \quad D(7, 2, -3).$$

- а) Одредити једначину равни α која пролази кроз тачке A , B и C .
- б) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ равни α .
- в) Одредити произвољну тачку $M \in \alpha$, различиту од задатих тачака.
- г) Израчунати површину троугла $\triangle ABC$.
- д) Израчунати запремину пирамиде $ABCD$.
- е) Одредити дужину висине пирамиде $ABCD$ која полази из темена D .

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(S, \cdot)$, при чему је

$$S = \{x + y\sqrt{3} \mid x \in \mathbb{Q}, y \in \mathbb{Q}, x^2 + y^2 \neq 0\}$$

$\cdot$ означава операцију множења реалних бројева.

Испитати које од следећих особина има структура $(S, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(S, \cdot)$ група? Да ли је структура $(S, \cdot)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалних параметара e и ε решити систем

$$\begin{array}{rcccccccl} x & - & y & + & 3z & + & 3u & = & 1 \\ 3x & + & 4y & + & 6z & + & (2e+1)u & = & \varepsilon^2 + 2 \\ 2x & + & 5y & + & (e-1)z & + & 6u & = & 5. \end{array}$$

3. (40 поена) Дате су четири тачке у простору:

$$A(1, -2, 3), \quad B(0, 2, 2), \quad C(5, 0, 1) \quad \text{и} \quad D(1, 4, 1).$$

а) Одредити једначину равни α која пролази кроз тачке A , B и C .

б) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ равни α .

в) Да ли тачка D припада равни α ?

г) Одредити једначину праве p која пролази кроз тачке A и B .

д) Одредити једначину праве q која пролази кроз тачке C и D .

е) Да ли се праве p и q секу?

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$M = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & 0 \\ b & a & 0 \\ c & 0 & a \end{bmatrix} : a \in \mathbb{R}, a \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалних параметара k и m решити систем

$$\begin{aligned} x - 3y + z &= 2 \\ x - 2y - 2z &= 3 \\ 3x - 10y + 6z &= k \\ -2x + 3y + 7z &= m \end{aligned}$$

3. (40 поена) Дате су права a и равни β у простору:

$$a: \begin{cases} x + y + z - 1 = 0 \\ -x - 2y - 2z = 0 \end{cases} \quad \text{и} \quad \beta: 2x + 2y - z + 7 = 0.$$

- а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a .
- б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in \beta$.
- в) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\beta$ равни β .
- г) Одредити међусобни положај праве a и равни β .
- д) Наћи пресек праве a и равни β .
- е) Израчунати величину угла φ између праве a и равни β .

24. новембар 2007.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. (30 поена) Дата је структура $(X, \circ)$, при чему је

$$X = \{(x, y, z) \mid x, y, z \in \mathbb{R}, x \neq 0\}$$

и операција $\circ$ је задата на следећи начин:

$$(a, b, c) \circ (m, n, p) = (am, b + n, ap + bm + cn).$$

Испитати које од следећих особина има структура $(X, \circ)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(X, \circ)$ група? Да ли је структура $(X, \circ)$ Абелова група?

2. (30 поена) У зависности од реалних параметара λ и ℓ решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - z &= \ell \\ 3x + 2y - z &= \lambda \\ -3x - 2y + \lambda \cdot z &= 0. \end{aligned}$$

3. (40 поена) Дате су права q и раван π у простору:

$$q: \frac{x+2}{-2} = \frac{y-1}{1} = \frac{z+4}{3} \quad \text{и} \quad \pi: 2x + 10y - 2z - 5 = 0.$$

- а) Одредити вектор правца $\vec{v}_q$ праве q .
- б) Одредити произвољне тачке $Q \in q$ и $P \in \pi$.
- в) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π .
- г) Одредити међусобни положај праве q и равни π .
- д) Израчунати растојање тачке Q до равни π .
- е) Израчунати величину угла између вектора $\vec{v}_q$ и $\vec{n}_\pi$.

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(A, \cdot)$, при чему је

$$A = \{a - b\sqrt{5} \mid a, b \in \mathbb{Q} \setminus \{0\}\}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, \cdot)$ група? Да ли је структура $(A, \cdot)$ Абелова група?

2. Дате су матрице

$$A = \begin{bmatrix} 3 & -2 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \quad \text{и} \quad C = \begin{bmatrix} -2 & 4 \\ 1 & -2 \\ -2 & 4 \end{bmatrix}.$$

Проверити да ли је матрица $A + B$ регуларна, па ако јесте решити матричну једначину

$$XA - C = -XB.$$

3. У зависности од реалног параметра α решити систем

$$\begin{array}{rrcr} x & + & y & + & z & = & 2 \\ -x & & & + & z & = & -3 \\ 3x & + & 2y & + & \alpha \cdot z & = & 7 \end{array}$$

4. Дати су вектори

$$\vec{a} = \lambda \vec{i} + \vec{j} + 4\vec{k}, \quad \vec{b} = \vec{i} - 2\vec{j}, \quad \vec{c} = 3\vec{i} - 3\vec{j} + 4\lambda\vec{k} \quad (\lambda \in \mathbb{R}).$$

а) Одредити вредности λ_1 и λ_2 параметра λ за које су вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ компланарни.

б) За $\lambda = \max\{\lambda_1, \lambda_2\}$ изразити вектор $\vec{a}$ помоћу вектора $\vec{b}$ и $\vec{c}$.

5. Одредити раван α која садржи праву p и тачку A , где је

$$p: \frac{x-1}{1} = \frac{y-3}{3} = \frac{z+1}{-2}, \quad A(3, 2, 0).$$

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(A, \cdot)$, при чему је

$$A = \{a\sqrt{3} - b \mid a, b \in \mathbb{Q}\}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, \cdot)$ група? Да ли је структура $(A, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & -2 & 3 & -4 \\ 1 & 0 & 1 & 1 \\ -1 & 1 & -3 & 4 \\ 2 & 0 & 4 & b \end{vmatrix}$. За које вредности параметра b је $D = 0$?

3. У зависности од реалног параметра β решити систем
- $$\begin{array}{rrrrrr} x & + & y & + & z & + & w & = & 2 \\ -x & & & + & z & + & w & = & -3 \\ 3x & + & 2y & + & z & + & \beta \cdot w & = & 7 \end{array}$$

4. Дате су тачке

$$A(1, 1, 1), \quad B(2, 0, 2), \quad C(2, 2, 2), \quad D(3, 4, -3).$$

- а) Израчунати запремину тетраедра $ABCD$.
 б) Израчунати дужину висине тетраедра из темена D .
 5. Одредити раван α која садржи праву p и тачку A , где је

$$p: \frac{x-1}{2} = \frac{y+1}{-2} = \frac{z+2}{1}, \quad A(2, -1, 1).$$

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 \\ -a & 0 \end{bmatrix} : a \in \mathbb{Q}, a \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & 1 & -1 & 2 \\ -2 & 0 & 2 & 0 \\ 3 & 1 & -3 & 4 \\ -4 & 1 & 4 & w \end{vmatrix}$. За које вредности параметра w је $D = 0$?

3. У зависности од реалног параметра ν решити систем

$$\begin{array}{rcrcrcrcrcl} x & + & y & + & z & = & 2 \\ 3x & + & 2y & + & z & = & 7 & . \\ -x & & & & + & z & = & \nu \end{array}$$

4. Дати су вектори

$$e_1 = (3, -2, 1), \quad e_2 = (2, 1, 2), \quad e_3 = (3, -1, -2).$$

- а) Доказати да вектори e_1 , e_2 и e_3 образују базу простора $\mathbb{R}^3$.
б) Одредити координате вектора $x = (4, -4, -3)$ у бази $\{e_1, e_2, e_3\}$.

5. Одредити угао φ између правих p и q , где је

$$p: \frac{x-2}{2} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z-5}{2}, \quad q: \begin{cases} 2x + 2y - z + 3 = 0 \\ x + y - 1 = 0 \end{cases}.$$

група за
вежбе

- $$p: \begin{cases} x - y - 2z + 5 = 0 \\ -x + y + z - 2 = 0 \end{cases}, \quad q: \frac{x+2}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-3}{1}.$$

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(A, *)$, при чему је

$$A = (3, +\infty)$$

и нека је операција $*$ задата на следећи начин:

$$x * y = 3xy - 9x - 9y + 30.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, *)$ група? Да ли је структура $(A, *)$ Абелова група?

2. Решити матричну једначину

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix} \cdot X + \begin{bmatrix} 0 & 2 \\ -3 & 2 \end{bmatrix} \cdot X = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 \\ -1 & 5 & -2 \end{bmatrix}.$$

3. У зависности од реалног параметра δ решити систем

$$\begin{array}{rrrrrr} x & + & y & + & z & + & w & = & 2 \\ 3x & + & y & + & 2z & + & w & = & 7 \\ -x & + & y & & & + & w & = & \delta \end{array}$$

4. Дати су вектори

$$\vec{a} = (m - 3, 3, -1), \quad \vec{b} = (1, -1, 3), \quad \vec{c} = (1, m + 4, -11) \quad (m \in \mathbb{R}).$$

а) Одредити вредности параметра m тако да вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ буду линеарно зависни.

б) За вредност m из дела под а), која је цео број, изразити вектор $\vec{c}$ помоћу вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

5. Одредити раван α која садржи праву p и паралелна је правој q , где је

$$p: \frac{x-3}{2} = \frac{y}{1} = \frac{z-1}{-1}, \quad q: \frac{x-2}{1} = \frac{y+1}{-2} = \frac{z+2}{3}.$$

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(A, *)$, при чему је

$$A = (-3, +\infty)$$

и нека је операција $*$ задата на следећи начин:

$$x * y = 2xy + 6x + 6y + 15.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, *)$ група? Да ли је структура $(A, *)$ Абелова група?

2. Испитати ранг матрице

$$\begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 & 4 \\ \lambda & 4 & 10 & 1 \\ 1 & 7 & 17 & 3 \\ 2 & 2 & 4 & 3 \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра λ .

3. У зависности од реалног параметра ε решити систем
- $$\begin{array}{rrcr} x & - & 3y & - & z & = & 1 \\ 3x & - & 10y & - & 6z & = & 2 \\ -2x & + & 3y & - & 7z & = & \varepsilon \\ x & - & 2y & + & 2z & = & 2 \end{array}.$$

4. Дате су тачке

$$A(2, -3, 5), \quad B(0, 2, 1), \quad C(-2, -2, 3), \quad D(3, 2, 4).$$

а) Израчунати запремину тетраедра $ABCD$.

б) Израчунати дужину висине тетраедра из темена A .

5. Одредити раван α која садржи праву p и паралелна је правој q , где је

$$p: \frac{x-1}{1} = \frac{y+3}{-2} = \frac{z+1}{1}, \quad q: \frac{x-2}{2} = \frac{y+1}{1} = \frac{z}{-3}.$$

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$M = \left\{ \begin{bmatrix} \alpha & -\beta & \alpha \\ 0 & 0 & 0 \\ \beta & \alpha & \beta \end{bmatrix} : \alpha, \beta \in \mathbb{R}, \alpha^2 + \beta^2 \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Испитати ранг матрице

$$\begin{bmatrix} 1 & \lambda & -1 & 2 \\ 2 & -1 & \lambda & 5 \\ 1 & 10 & -6 & 1 \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра λ .

3. У зависности од реалног параметра λ решити систем
- $$\begin{array}{rclcl} x & - & 2y & & = & 2 \\ 2x & - & 3y & + & (2\lambda + 4)z & = & 7 \\ -x & + & 2y & - & (\lambda + 2)z & = & -4 \end{array}.$$

4. Дати су вектори

$$e_1 = (2, -3, 1), \quad e_2 = (3, -1, 5), \quad e_3 = (1, -4, 3).$$

а) Доказати да вектори e_1 , e_2 и e_3 образују базу простора $\mathbb{R}^3$.

б) Одредити координате вектора $x = (2, -2, 7)$ у бази $\{e_1, e_2, e_3\}$.

5. Раван α је одређена тачкама A , B и C . Одредити растојање тачке D од равни α , ако је

$$A(1, 1, 0), \quad B(1, 0, -1), \quad C(3, 1, 1), \quad D(2, 0, 1).$$

15. новембар 2008.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$M = \left\{ \begin{bmatrix} u & 0 & v \\ v & 0 & -u \\ u & 0 & v \end{bmatrix} : u, v \in \mathbb{R}, u^2 + v^2 \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Решити матричну једначину

$$X \cdot \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 3 & -4 \\ -2 & 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 3 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

3. У зависности од реалног параметра μ решити систем

$$\begin{array}{rrcr} x & + & y & + & 2z & = & 0 \\ -x & & & + & 2z & = & -5 \\ 3x & + & 2y & + & \mu \cdot z & = & 5 \end{array}.$$

4. Вектори e_1 , e_2 и e_3 образују базу неког векторског простора. Ако је

$$\begin{array}{rcl} a & = & 3e_1 + (m+2)e_2 + 5e_3, \\ b & = & 2e_1 + 3e_2 + e_3, \\ c & = & (m+1)e_1 + 9e_2 + 3e_3, \end{array} \quad (m \in \mathbb{R})$$

испитати линеарну зависност вектора a , b и c у зависности од параметра m .

5. Раван α је одређена тачкама A , B и C . Одредити растојање тачке D од равни α , ако је

$$A(0, 2, -1), \quad B(4, 1, 2), \quad C(-4, 0, -4), \quad D(1, -3, 1).$$

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $I = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$, $J = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$ и нека је

$$\mathcal{M} = \{aI + bJ \mid a, b \in \mathbb{R}, a^2 + b^2 \neq 0\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 3 & 4 \\ -1 & 0 & 1 & 3 \\ 2 & 4 & a & 8 \\ -1 & 0 & 1 & a \end{vmatrix}$. За које вредности параметра a је $D = 0$?

3. У зависности од реалног параметра α решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - z &= 4 \\ -x - y + z &= -3 \\ 2x + 4y + \alpha \cdot z &= 6 - \alpha \\ -x + 3y - 2z &= 4. \end{aligned}$$

4. Дате су тачке $A(1, 3, -1)$, $B(3, 3, 1)$, $C(2, 1, \alpha)$ и $D(4, 4, -1)$.

- а) Одредити вредности параметра α тако да запремина пирамиде $ABCD$ буде $\frac{5}{3}$.
б) За најмању вредност α одређену под а) израчунати меру угла $\sphericalangle ABC$.

5. Дате су права a и раван β у простору:

$$a: \frac{x-2}{-2} = \frac{y+4}{3} = \frac{z+3}{1} \quad \text{и} \quad \beta: x - y + 5z + 9 = 0.$$

- а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .
б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in \beta$.
в) Одредити међусобни положај праве a и равни β .
д) Уколико се права a и раван β секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити растојање праве a од равни β .

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $X = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$, $Y = \begin{bmatrix} 0 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ и нека је

$$\mathcal{M} = \{aX + bY \mid a, b \in \mathbb{R}, ab \neq 0\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & -2 & -3 & 4 \\ -1 & 0 & 1 & 3 \\ 2 & 3 & b & 5 \\ 2 & 0 & -2 & b \end{vmatrix}$. За које вредности параметра b је $D \neq 0$?

3. У зависности од реалног параметра β решити систем

$$\begin{array}{rrrrrrrr} x & + & y & - & 2z & + & w & = & 2 \\ 3x & + & 3y & + & (\beta - 5)z & + & (2 - \beta)w & = & \beta^2 + 5 \\ -2x & - & 2y & + & 4z & - & 2w & = & -4. \end{array}$$

4. Дате су тачке $M(3, -1, 1)$, $N(\beta, 0, 2)$, $P(3, -2, 2)$ и $Q(5, -1, 4)$.

а) Одредити вредности параметра β тако да запремина пирамиде $MNPQ$ буде $\frac{4}{3}$.

б) За највећу вредност β одређену под а) израчунати меру угла $\sphericalangle MNP$.

5. Дате су права a и раван β у простору:

$$a: \frac{x-2}{-1} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z-3}{1} \quad \text{и} \quad \beta: x + y + 3 = 0.$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .

б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in \beta$.

в) Одредити међусобни положај праве a и равни β .

д) Уколико се права a и раван β секу одредити величину угла φ између праве a и равни β , а ако се не секу одредити растојање праве a од равни β .

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ и нека је $*$ операција дефинисана са

$$(a, b) * (c, d) = (ad + bc, bd - ac).$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ Абелова група?

2. Нека су дате матрице $F = \begin{bmatrix} 2 & -1 \\ -7 & 3 \end{bmatrix}$ и $G = \begin{bmatrix} -1 & 2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$ и I означава јединичну матрицу истог реда као и F .

Одредити матрицу

$$2F^{-1} + G \cdot (F - I)^T.$$

3. У зависности од реалног параметра f решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} x & + & y & - & z & = & 1 \\ 3x & + & 2y & - & 3z & = & 6 \\ -2x & - & y & + & f \cdot z & = & f. \end{array}$$

4. Дате су тачке $M(1, 2, 3)$, $N(3, 1, \phi + 1)$, $P(1, \phi + 2, 2)$ и $Q(3, -1, 4)$.

а) За које вредности параметра ϕ су вектори $\overrightarrow{MN}$, $\overrightarrow{MP}$ и $\overrightarrow{MQ}$ компланарни.

б) За најмању вредност ϕ одређену под а) изразити вектор $\overrightarrow{MN}$ преко вектора $\overrightarrow{MP}$ и $\overrightarrow{MQ}$.

5. Дате су права a и раван β у простору:

$$a: \begin{cases} x + 2y - z - 4 = 0 \\ -x - y + z + 3 = 0 \end{cases} \quad \text{и} \quad \beta: -x + 3y - z - 5 = 0.$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .

б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in \beta$.

в) Одредити међусобни положај праве a и равни β .

д) Уколико се права a и раван β секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити растојање праве a од равни β .

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = \mathbb{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$ и нека је $*$ операција дефинисана са

$$(x, y) * (u, v) = (xu - yv, yu + xv).$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ Абелова група?

2. Нека су дате матрица $A = \begin{bmatrix} 2 & -3 \\ -3 & 4 \end{bmatrix}$ и $B = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$.

Одредити матрицу

$$A^{-1} + B^T \cdot (A - 2I).$$

3. У зависности од реалног параметра γ решити систем

$$\begin{array}{rrcr} x & + & y & - & 2z & = & 1 \\ 3x & + & 2y & + & z & = & 6 \\ -2x & - & y & - & 3z & = & \gamma. \end{array}$$

4. Дате су тачке $A(-1, 1, -1)$, $B(\gamma, 1, 0)$, $C(1, -2, -2)$ и $D(-5, \gamma + 2, 0)$.

а) За које вредности параметра γ су вектори $\overrightarrow{AB}$, $\overrightarrow{AC}$ и $\overrightarrow{CD}$ линеарно зависни.

б) За највећу вредност γ одређену под а) изразити вектор $\overrightarrow{CD}$ преко вектора $\overrightarrow{AB}$ и $\overrightarrow{AC}$.

5. Дате су права a и раван β у простору:

$$a: \begin{cases} x + 3y + 2z - 4 = 0 \\ -x - 4y + z + 2 = 0 \end{cases} \quad \text{и} \quad \beta: 2x + 7y + z + 2 = 0.$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .

б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in \beta$.

в) Одредити међусобни положај праве a и равни β .

д) Уколико се права a и раван β секу одредити величину угла φ између праве a и равни β , а ако се не секу одредити растојање праве a од равни β .

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $A = (-2, \infty)$ и нека је операција $*$ дефинисана са

$$x * y = 3xy + 6(x + y) + 10.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, *)$ група? Да ли је структура $(A, *)$ Абелова група?

2. Дате су матрице $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 7 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ -1 & 1 \end{pmatrix}$ и $C = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 4 & 9 \end{pmatrix}$.

Решити матричну једначину

$$A \cdot X + 2B \cdot X = C.$$

3. У зависности од реалног параметра d решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} x & + & 2y & - & 3z & = & 1 \\ 3x & + & 6y & + & (d-6)z & = & d+6 \\ -2x & - & 4y & + & 6z & = & -2. \end{array}$$

4. Дати су вектори

$$\vec{m} = (3, 3, -2), \quad \vec{n} = (1, 2\delta, 4), \quad \vec{p} = (3, -3, 2) \quad (\delta \in \mathbb{R}).$$

а) Одредити вредности параметра δ тако да вектори $\vec{m}$, $\vec{n}$ и $\vec{p}$ буду линеарно зависни.

б) За највећу вредност δ одређену под а) изразити вектор $\vec{n}$ помоћу вектора $\vec{m}$ и $\vec{p}$.

5. Дате су права a и права b у простору:

$$a: \frac{x-1}{1} = \frac{y}{-1} = \frac{z-5}{4} \quad \text{и} \quad b: \frac{x}{-1} = \frac{y-2}{0} = \frac{z+4}{1}.$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a и вектор правца $\vec{v}_b$ праве b .

б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in b$.

в) Одредити међусобни положај праве a и праве b .

д) Уколико се права a и права b секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити њихово међусобно растојање.

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{bmatrix} 0 & a & b \\ 0 & b & -a \\ 0 & a & b \end{bmatrix} ; a, b \in \mathbb{R}, a^2 + b^2 \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Испитати ранг матрице

$$\begin{bmatrix} 2 & 4 & \varepsilon & 8 \\ -1 & 0 & 1 & 3 \\ 1 & 2 & 3 & 4 \\ -1 & 0 & 1 & \varepsilon \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра ε .3. У зависности од реалног параметра e решити систем

$$\begin{array}{rclcl} x & + & y & - & 2z & = & 2 \\ -x & & & + & z & = & 2 \\ 2x & + & 4y & + & (e-4)z & = & 10-e \\ 3x & + & y & - & 4z & = & 3. \end{array}$$

4. Дати су вектори

$$\vec{a} = (4, 2, 3\varepsilon), \quad \vec{b} = (1, -2, 4), \quad \vec{c} = (2, 2, -1) \quad (\varepsilon \in \mathbb{R}).$$

а) Одредити вредности параметра δ тако да вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ буду компланарни.б) За највећу вредност ε одређену под а) изразити вектор $\vec{a}$ помоћу вектора $\vec{b}$ и $\vec{c}$.

5. Дате су 4 тачке у простору:

$$A(-3, -1, 5), \quad B(5, 5, 1), \quad C(3, 1, 3), \quad D(3, 2, -1).$$

а) Одредити раван α је одређена тачкама A , B и C .б) Одредити једначину нормале n из тачке D на раван α .в) Одредити вектор правца $\vec{v}_n$ праве n и вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ на раван α .д) Одредити растојање тачке D од равни α .

група за
вежбе

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{bmatrix} x & -y & x \\ y & x & y \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} ; x, y \in \mathbb{R}, x^2 + y^2 \neq 0 \right\}$$

$$\begin{bmatrix} 2 & 3 & \lambda & 5 \\ -1 & 0 & 1 & 3 \\ 1 & -2 & -3 & 4 \\ 2 & 0 & -2 & \lambda \end{bmatrix}$$

$$\begin{array}{rcccccl} x & - & y & + & 2z & + & 3u & = & 1 \\ 3x & - & 2y & + & 4z & + & 5u & = & 1 \\ -2x & + & (\ell - 2)y & + & (4 - 2\ell)z & + & (10 - 4\ell)u & = & 2. \end{array}$$

$$\vec{a} = \vec{i} + \vec{k}, \quad \vec{b} = -2\vec{j} + 3\vec{k}, \quad \vec{c} = 2\vec{i} - 3\vec{j} + \lambda\vec{k} \quad (\lambda \in \mathbb{R}).$$

$$\alpha: x + 2y - z - 2 = 0 \quad \text{и} \quad \beta: -x + y + z + 2 = 0.$$

д) Уколико се раван α и раван β секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити њихово међусобно растојање.

19. новембар 2009.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $A = (1, \infty)$ и нека је операција $*$ дефинисана са

$$x * y = 3xy - 3(x + y) + 4.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, *)$ група? Да ли је структура $(A, *)$ Абелова група?

2. Дате су матрице $A = \begin{pmatrix} 5 & 1 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 1 & -2 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$ и $C = \begin{pmatrix} 2 & 3 \\ 4 & 6 \end{pmatrix}$.

Решити матричну једначину

$$A \cdot X = 2B \cdot X + C.$$

3. У зависности од реалног параметра m решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} x & + & 2y & - & 3z & = & -2 \\ 2x & + & 4y & + & (m-5)z & = & -2m-6 \\ -2x & - & 3y & + & 4z & = & 2 \end{array}.$$

4. Дати су вектори

$$\vec{m} = 2\vec{i} + 2\vec{j} + \vec{k}, \quad \vec{n} = \vec{i} - 3\vec{k}, \quad \vec{p} = 6\vec{i} + \mu\vec{j} + 2\vec{k} \quad (\mu \in \mathbb{R}).$$

- а) Ако су вектори $\vec{u} = \vec{m} - 3\vec{n}$ и $\vec{v} = \vec{n} + 2\vec{m}$, одредити $\vec{u} \times \vec{v}$.

- б) За коју вредност реалног параметра μ су вектори $\vec{c}$ и $\vec{u} \times \vec{v}$ линеарно зависни?

5. Дате су раван α и раван β у простору:

$$\alpha: 2x - 4y - 8z + 5 = 0 \quad \text{и} \quad \beta: \frac{x}{-4} + \frac{y}{2} + \frac{z}{1} = 1.$$

- а) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ на раван α и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .

- б) Одредити произвољне тачке $A \in \alpha$ и $B \in \beta$.

- в) Одредити међусобни положај равни α и равни β .

- д) Уколико се раван α и раван β секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити њихово међусобно растојање.

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 \\ -2a & 0 \end{pmatrix} : a \in \mathbb{R} \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, нултни елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 & 1 \\ 2 & -1 & 7 & -5 \\ -1 & 1 & -a & -1 \\ 3 & -3 & 0 & a \end{vmatrix}$. За које вредности параметра a је $D \leq 0$?

3. У зависности од реалног параметра
- α
- решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - z &= 0 \\ -2x + 2y - z &= 0 \\ 2x + 4y + \alpha \cdot z &= 0 \\ -x - y + z &= 0. \end{aligned}$$

4. Дате су тачке
- $A(2, \alpha, 2)$
- ,
- $B(1, 1, 3)$
- ,
- $C(3, 4, 3)$
- и
- $D(1, 2, 5)$
- .

а) За коју вредност параметра α важи $|\overrightarrow{AB}| = \sqrt{3}$?

б) За вредности параметра α одређене под а) проверити да ли су тачке A , B , C , D компланарне и уколико су тачке компланарне изразити вектор $\overrightarrow{AD}$, преко вектора $\overrightarrow{AB}$ и $\overrightarrow{AC}$, а у супротном израчунати запремину пирамиде $ABCD$.

5. Дате су тачке
- Q
- ,
- R
- ,
- S
- и
- T
- , као и права
- p
- у простору:

$$Q(3, -1, -3), \quad R(-2, -1, 0), \quad S(1, 2, -3), \quad T(2, 0, -2); \quad p: \begin{cases} 2x + y + z - 6 = 0 \\ x - y + 2z = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину равни π која садржи тачке R , S и T , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$ ($M \neq R$, $M \neq S$, $M \neq T$).

б) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p , као и произвољну тачку P са ове праве ($P \in p$).

в) Одредити праву q која је паралелна правој p и садржи тачку Q .

г) Одредити раван α која је нормална на праву q и садржи тачку S .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = \{(a, b) : a, b \in \mathbb{Q}, 2a^2 + b^2 \neq 0\}$ и $*$ дефинисана са

$$(a, b) * (x, y) = (ay + bx, by - 2ax).$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ Абелова група?

2. Нека су $F = \begin{bmatrix} -2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ и $G = \begin{bmatrix} -3 & 1 \\ -10 & 0 \end{bmatrix}$ и I означава јединичну матрицу истог реда као и F .

Одредити матрицу

$$3F^{-1} + G \cdot (F + 2I)^T.$$

3. У зависности од реалног параметра b решити систем

$$\begin{aligned} x + y - 2z &= 1 \\ 3x + 2y - 6z &= b \\ -2x + b \cdot y + 4z &= b. \end{aligned}$$

4. Дате су тачке $A(3, 1, -1)$, $B(\lambda, -3, 1)$, $C(2, -1, 1)$ и $D(2, -\lambda, 2)$.

а) За коју вредност параметра λ су вектори $\overrightarrow{AB}$ и $\overrightarrow{CD}$ колинеарни?

б) За вредности параметра λ одређене под а) одредити однос површина троуглова $\triangle ABC$ и $\triangle ACD$.

5. Дате су тачке Q , R , S и T , као и права p у простору:

$$Q(-1, 0, 1), \quad R(-2, -3, 1), \quad S(5, 4, 3), \quad T(4, 2, 5); \quad p: \begin{cases} 2x + y + z - 6 = 0 \\ x - y + 2z = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину праве q која садржи тачке S и T , вектор правца $\vec{v}_q$ праве q , као и координате произвољне тачке $A \in q$ ($A \neq S$, $A \neq T$).

б) Одредити једначину равни π која је паралелна са правама p и q и садржи тачку Q , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$.

в) Одредити праву r која је нормална на раван π и садржи тачку R .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} 0 & -x \\ 0 & 5x \end{pmatrix} : x \in \mathbb{R} \setminus \{0\} \right\}$ и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 3 & 0 & 2 & 1 \\ -1 & -3 & f & 5 \\ 0 & 1 & 0 & -1 \\ f & -2 & 1 & -2 \end{vmatrix}$. За које вредности параметра f је $D \geq 0$?

3. У зависности од реалног параметра ϕ решити систем

$$\begin{aligned} 3x + 3y + (\phi - 5)z + (2 - \phi)w &= 0 \\ -2x - 2y + 4z - 2w &= 0. \\ x + y - 2z + w &= 0 \end{aligned}$$

4. Дате су тачке $M(-1, 2, 2)$, $N(2\beta, 1, 3)$, $P(-2, 4, 5)$ и $Q(-4, 4, 3)$.

а) За коју вредност параметра β важи $|\overrightarrow{MN}| = \sqrt{11}$?б) За вредности параметра β одређене под а) проверити да ли су тачке M , N , P , Q компланарне и уколико су тачке компланарне изразити вектор $\overrightarrow{MQ}$, преко вектора $\overrightarrow{MN}$ и $\overrightarrow{MP}$, а у супротном израчунати запремину пирамиде $MNPQ$.

5. Дате су тачке A , B , C и D , као и права p у простору:

$$A(4, 0, -2), \quad B(3, 1, -1), \quad C(2, 3, -2), \quad D(-1, 0, 1); \quad p: \begin{cases} x - y + 2z - 2 = 0 \\ 2x + y + z - 10 = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину равни π која садржи тачке B , C и D , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$ ($M \neq B$, $M \neq C$, $M \neq D$).б) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p , као и произвољну тачку P са ове праве ($P \in p$).в) Одредити праву q која је паралелна правој p и садржи тачку A .г) Одредити раван α која је нормална на праву q и садржи тачку C .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = \{(a, b) : a, b \in \mathbb{R}\}$ и $\circ$ дефинисана са

$$(a, b) \circ (c, d) = (ac - 3bd, ad + bc).$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, \circ)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, \circ)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, \circ)$ Абелова група?

2. Нека су $A = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix}$ и $B = \begin{bmatrix} -2 & -4 \\ 1 & 11 \end{bmatrix}$ и I означава јединичну матрицу истог реда као и A .

Одредити матрицу

$$2A^{-1} + B^T \cdot (A + 2I).$$

3. У зависности од реалног параметра γ решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} 3x & + & 2y & - & 3z & = & 1 \\ -2x & + & \gamma \cdot y & + & 2z & = & 4 \\ x & + & y & - & z & = & \gamma. \end{array}$$

4. Дате су тачке $M(1, 0, \phi)$, $N(-1, 2, -1)$, $P(3, 2, 1)$ и $Q(4 - 2\phi, -1, 1)$.

а) За коју вредност параметра ϕ су вектори $\overrightarrow{MN}$ и $\overrightarrow{PQ}$ колинеарни?

б) За вредности параметра ϕ одређене под а) одредити однос површина троуглова $\triangle MNP$ и $\triangle MPQ$.

5. Дате су тачке A , B , C и D , као и права p у простору:

$$A(-3, 1, 2), \quad B(-4, -2, 2), \quad C(2, 3, 6), \quad D(3, 5, 4); \quad p: \begin{cases} -4x + y - z - 9 = 0 \\ 2x + y + 2z - 3 = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину праве q која садржи тачке C и D , вектор правца $\vec{v}_q$ праве q , као и координате произвољне тачке $M \in q$ ($M \neq C$, $M \neq D$).

б) Одредити једначину равни π која је паралелна са правама p и q и садржи тачку A , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $N \in \pi$.

в) Одредити праву r која је нормална на раван π и садржи тачку B .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = [5, +\infty)$ и $*$ дефинисана са

$$a * b = 2ab - 10(a + b) + 55.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(A, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, *)$ група? Да ли је структура $(A, *)$ Абелова група?

2. Дате су матрице $A = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & -2 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} 0 & -1 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$ и $C = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 4 \end{pmatrix}$.

Решити матричну једначину

$$3A + X \cdot B = C^T.$$

3. У зависности од реалног параметра d решити систем

$$\begin{aligned} x - 2y - z &= 2 \\ 2x + 3y + 2z &= d^2 + 4d - 7 \\ 3x - 6y + d \cdot z &= 6 \\ -x - 2y + z &= 6. \end{aligned}$$

4. Дате су тачке $M(-1, 3 - 2\mu, 0)$, $N(1, -2, -1)$, $P(5, 8, 1)$ и $Q(-3, -4, 1 + \mu)$.

а) За коју вредност параметра μ су вектори $\overrightarrow{MN}$ и $\overrightarrow{PQ}$ колинеарни?

б) За вредности параметра μ одређене под а) одредити однос површина троуглова $\triangle MNQ$ и $\triangle NPQ$.

5. Дате су тачке A , B , C и D , као и права p у простору:

$$A(4, -3, -3), \quad B(-1, -3, 0), \quad C(2, 0, -3), \quad D(3, -2, -2); \quad p: \begin{cases} x + y - 4 = 0 \\ 3x + 2y + z - 10 = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину равни π која садржи тачке B , C и D , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$ ($M \neq B$, $M \neq C$, $M \neq D$).

б) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p , као и произвољну тачку P са ове праве ($P \in p$).

в) Одредити праву q која је паралелна правој p и садржи тачку A .

г) Одредити раван α која је нормална на праву q и садржи тачку C .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & -a \\ 0 & 0 & 0 \\ -a & 0 & a \end{pmatrix} : a \in \mathbb{R} \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Одредити ранг матрице система

$$\begin{bmatrix} 2 & 4 & \varepsilon - 4 & -2\varepsilon - 8 \\ 1 & 2 & -3 & -2 \\ -1 & -1 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра ε .

3. У зависности од реалног параметра e решити систем

$$\begin{aligned} 3x + 6y + (e+2)z &= 0 \\ -2x + (e-1)y + 4z &= 0 \\ x + 2y - 2z &= 0. \end{aligned}$$

4. Дате су тачке $A(1, 2, -1)$, $B(-1, 3 - 2\gamma, 0)$, $C(5, 2, 3)$ и $D(3, 1, 1 + \gamma)$.а) За које вредности параметра γ важи $|\overrightarrow{AB}| = |\overrightarrow{CD}|$?

б) За вредности параметра γ одређене под а) проверити да ли су тачке A , B , C , D компланарне и уколико су тачке компланарне изразити вектор $\overrightarrow{AD}$, преко вектора $\overrightarrow{AB}$ и $\overrightarrow{AC}$, а у супротном израчунати запремину пирамиде $ABCD$.

5. Дате су тачке Q , R , S и T , као и права p у простору:

$$Q(0, 1, 2), \quad R(-1, -2, 2), \quad S(5, 3, 6), \quad T(6, 5, 4); \quad p: \begin{cases} x - y + 2z - 2 = 0 \\ 2x + y + z - 10 = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину праве q која садржи тачке S и T , вектор правца $\vec{v}_q$ праве q , као и координате произвољне тачке $A \in q$ ($A \neq S$, $A \neq T$).

б) Одредити једначину равни π која је паралелна са правима p и q и садржи тачку Q , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$.

в) Одредити праву r која је нормална на раван π и садржи тачку R .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & 0 \\ a & 0 & 0 \\ 2a & -2a & a \end{pmatrix} : a \in \mathbb{R}, a \neq 0 \right\}$$

$\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Одредити ранг матрице система

$$\begin{bmatrix} -1 & -1 & 2 & -1 & -2 \\ 2 & 2 & -4 & 2 & 4 \\ 3 & 3 & \lambda - 5 & 2 - \lambda & \lambda^2 + 5 \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра λ .

3. У зависности од реалног параметра L решити систем

$$\begin{aligned} -x + 2y - z &= 0 \\ 2x - 3y + (L-3) \cdot z &= 0 \\ L \cdot x - 3y + 5z &= 0. \end{aligned}$$

4. Дате су тачке $A(1, 0, 3)$, $B(2\lambda - 3, -3, 2)$, $C(3, 1, 0)$ и $D(1, 1 + 3\lambda, -2)$.а) За коју вредност параметра λ су вектори $\overrightarrow{AD}$ и $\overrightarrow{BC}$ колинеарни?б) За вредности параметра λ одређене под а) одредити однос површина троуглова $\triangle ABD$ и $\triangle BCD$.5. Дате су тачке Q , R , S и T , као и права p у простору:

$$Q(0, -2, 1), \quad R(-1, -5, 1), \quad S(6, 2, 3), \quad T(5, 0, 5); \quad p: \begin{cases} 2x + y + 2z - 4 = 0 \\ -4x + y - z + 5 = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину праве q која садржи тачке S и T , вектор правца $\vec{v}_q$ праве q , као и координате произвољне тачке $A \in q$ ($A \neq S$, $A \neq T$).

б) Одредити једначину равни π која је паралелна са правима p и q и садржи тачку Q , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$.

в) Одредити праву r која је нормална на раван π и садржи тачку R .

20. новембар 2010.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = (3, +\infty)$ и $\circ$ дефинисана са

$$x \circ y = 2xy - 6(x + y) + 21.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, \circ)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, \circ)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, \circ)$ Абелова група?

2. Дате су матрице $A = \begin{pmatrix} -2 & 1 \\ -4 & 11 \end{pmatrix}$, $B = \begin{pmatrix} -2 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$ и $C = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 1 & 2 \end{pmatrix}$.

Решити матричну једначину

$$A \cdot X - 2B^T = C.$$

3. У зависности од реалног параметра M решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} -x & + & 2y & - & z & + & w & = & 0 \\ 2x & + & (M-2) \cdot y & + & (M+4) \cdot z & - & 3w & = & -2 \\ 3x & + & 2y & + & 11z & - & 3w & = & 0. \end{array}$$

4. Дате су тачке $M(2, 0, 5)$, $N(1 + \delta, 2, 8)$, $P(1, -3, 3)$ и $Q(3, 2\delta - 2, 2)$.

а) За које вредности параметра δ важи $|\overrightarrow{MN}| = |\overrightarrow{PQ}|$?

б) За вредности параметра δ одређене под а) проверити да ли су тачке M , N , P , Q компланарне и уколико су тачке компланарне изразити вектор $\overrightarrow{MQ}$, преко вектора $\overrightarrow{MN}$ и $\overrightarrow{MP}$, а у супротном израчунати запремину пирамиде $MNPQ$.

5. Дате су тачке A , B , C и D , као и права p у простору:

$$A(1, 0, -2), \quad B(0, 1, -1), \quad C(-1, 3, -2), \quad D(-4, 0, 1); \quad p: \begin{cases} 3x + 2y + z - 7 = 0 \\ x + y - 3 = 0. \end{cases}$$

а) Одредити једначину равни π која садржи тачке B , C и D , вектор нормале $\vec{n}_\pi$ равни π , као и координате произвољне тачке $M \in \pi$ ($M \neq B$, $M \neq C$, $M \neq D$).

б) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p , као и произвољну тачку P са ове праве ($P \in p$).

в) Одредити праву q која је паралелна правој p и садржи тачку A .

г) Одредити раван α која је нормална на праву q и садржи тачку C .

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} \frac{1}{a} & 0 & 0 \\ b & \frac{1}{a} & 0 \\ c & 0 & a \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R}, a \neq 0 \right\}$$

$\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, нултни елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Одредити ранг матрице

$$\begin{bmatrix} 2 & -4 & 3 & 1 & 0 \\ 1 & -2 & 1 & -4 & 2 \\ 0 & 1 & -1 & 3 & 1 \\ 4 & -7 & 4 & m & 5 \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра m .

3. У зависности од реалног параметра α решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - 3z + 4w &= 2 \\ 2x - y + z - w &= -1 \\ 3x + \alpha \cdot y - 2z + 3w &= 1. \end{aligned}$$

4. Дати су вектори $\vec{a} = (1, 0, 1)$, $\vec{b} = (2, 1, 1)$ и $\vec{c} = (-1, -2, 1)$.а) Испитати да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора $\mathbb{R}^3$.

б) Уколико чине базу одредити запремину тетраедра (пирамиде) коју чине вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$, а у супротном изразити вектор $\vec{c}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

в) Одредити вредност параметра λ тако да вектор $\vec{d} = (1, 2, \lambda)$ буде компланаран са векторима $\vec{c}$ и $\vec{a} \times \vec{b}$.

5. Дате су права a и раван β у простору:

$$a: \begin{cases} 2x + y - z - 6 = 0 \\ -x - y + z + 3 = 0 \end{cases} \quad \text{и} \quad \beta: 3x - y - z - 7 = 0.$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_a$ праве a и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .б) Одредити произвољне тачке $A \in a$ и $B \in \beta$.в) Одредити међусобни положај праве a и равни β .

г) Уколико се права a и раван β секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити растојање праве a од равни β .

д) Одредити растојање од координатног почетка O до праве a , $d(O, a)$.

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је у скупу реалних бројева $\mathbb{R}$ операција $*$ дефинисана са

$$a * b = a + b - 1.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathbb{R}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathbb{R}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathbb{R}, *)$ Абелова група?

2. Одредити све матрице X које комутирају са матрицом $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$, тј. за које важи $A \cdot X = X \cdot A$.
Објаснити ког облика мора бити матрица X .

3. У зависности од реалног параметра β решити систем

$$\begin{array}{rrcr} x & + & 2y & + & (2 - \beta)z & = & 0 \\ (\beta - 5)x & - & 4y & + & 2z & = & 0 \\ 2x & + & (\beta + 1)y & - & 2z & = & 0. \end{array}$$

4. Дати су вектори $\vec{a} = (1, 0, 2)$, $\vec{b} = (2, 3, 1)$ и $\vec{c} = (-1, 2, 4)$.

а) Испитати да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора $\mathbb{R}^3$.

б) Уколико чине базу одредити запремину тетраедра (пирамиде) коју чине вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$, а у супротном изразити вектор $\vec{c}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

в) Одредити вредност параметра λ тако да вектор $\vec{d} = (-3, 3, \lambda)$ буде компланаран са векторима $\vec{c}$ и $\vec{a} \times \vec{b}$.

5. Нека су дате тачка M и права p у простору:

$$M(1, -2, 3), \quad p: \frac{x}{2} = \frac{y-2}{0} = \frac{z-4}{-1}.$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p , као и координате произвољне тачке $P \in p$.

б) Одредити раван α која садржи тачку M и нормална је на праву p .

в) Одредити тачку продора праве p кроз раван α (то је баш пројекција тачке M на праву p , тј. $p \cap \alpha$).

г) Одредити растојање тачке M од праве p .

д) Одредити једначину праве q која садржи тачку M и нормална је на праву p .

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} a & 0 & b \\ 0 & \frac{1}{a} & 0 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix} : a, b \in \mathbb{R}, a > 0 \right\}$$

$\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, нултни елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Одредити ранг матрице

$$\begin{pmatrix} 1 & f & 2 & 1 \\ 2 & 2f+1 & 3 & f \\ 3 & f-2 & 2 & -17 \end{pmatrix}$$

у зависности од реалног параметра f .

3. У зависности од реалног параметра ϕ решити систем

$$\begin{aligned} \phi \cdot x + y + z &= 4 \\ 2x + y + 2z &= 6 \\ x + y + z &= 4. \end{aligned}$$

4. Нека су вектори $\vec{a}$ и $\vec{b}$ такви да важи

$$|\vec{a}| = 1, \quad |\vec{b}| = 4, \quad |\vec{a} \times \vec{b}| = \sqrt{12}.$$

и угао између њих није туп.

а) Да ли су вектори $\vec{a}$ и $\vec{b}$ линеарно независни?б) Одредити вредност скаларног производа $\vec{a} \cdot \vec{b}$. Да ли су вектори $\vec{a}$ и $\vec{b}$ ортогонални?в) Израчунати површину троугла конструисаног над векторима $\vec{a}$ и $\vec{b}$.г) Израчунати вредност скаларног производа $(\vec{a} - \vec{b}) \cdot (\vec{a} + 2\vec{b})$.5. Дате су праве p и q у простору:

$$p: \frac{x}{-1} = \frac{y-5}{2} = \frac{z-6}{1} \quad \text{и} \quad q: \begin{cases} 2x + y + z = 0 \\ x - y + z = 0. \end{cases}$$

а) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p и вектор правца $\vec{v}_q$ праве q .б) Одредити произвољне тачке $P \in p$ и $Q \in q$.в) Одредити међусобни положај праве p и праве q .

г) Уколико се права p и права q секу одредити њихов пресек као и једначину (једне) равни π коју одређују праве p и q , а ако се не секу одредити њихово међусобно растојање, $d(p, q)$, као и тачку продора T праве p кроз xOy раван.

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је у скупу реалних бројева $\mathbb{Z}$ операција $\star$ дефинисана са

$$a \star b = a + b + 3.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathbb{Z}, \star)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathbb{Z}, \star)$ група? Да ли је структура $(\mathbb{Z}, \star)$ Абелова група?

2. Одредити све матрице X које комутирају са матрицом $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 3 & 2 \end{bmatrix}$, тј. за које важи $A \cdot X = X \cdot A$.
Објаснити ког облика мора бити матрица X .

3. У зависности од реалног параметра d решити систем

$$\begin{array}{rrcr} x & - & 2y & + & z & = & 0 \\ 2x & - & 5y & + & (d-3)z & = & -2 \\ x & + & 3y & + & 6z & = & 10 \\ 4x & + & d \cdot y & + & 5z & = & 13. \end{array}$$

4. Нека су вектори $\vec{a}$ и $\vec{b}$ такви да важи

$$|\vec{a}|^2 = 9, \quad |\vec{b}|^2 = 8, \quad |\vec{a} \times \vec{b}| = 6$$

и угао између њих није туп.

- а) Да ли су вектори $\vec{a}$ и $\vec{b}$ линеарно независни?
б) Одредити вредност скаларног производа $\vec{a} \cdot \vec{b}$. Да ли су вектори $\vec{a}$ и $\vec{b}$ ортогонални?
в) Израчунати површину троугла конструисаног над векторима $\vec{a}$ и $\vec{b}$.
г) Израчунати вредност скаларног производа $(\vec{a} - 2\vec{b}) \cdot (\vec{a} + 3\vec{b})$.

5. Нека су дате тачка S и права p у простору:

$$S(1, 1, 2), \quad p : \begin{cases} 2x - y + z - 1 = 0 \\ 3x + y - 4z + 11 = 0. \end{cases}$$

- а) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p , као и координате произвољне тачке $P \in p$.
б) Одредити раван α која садржи тачку S и нормална је на праву p .
в) Одредити тачку продора праве p кроз раван α (то је баш пројекција тачке S на праву p , тј. $p \cap \alpha$).
г) Одредити растојање тачке S од праве p .
д) Одредити једначину праве q која садржи тачку S и нормална је на праву p .

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(A, +)$, при чему је

$$A = \{a \cdot x^3 + b \cdot x^2 + c \cdot x + d \mid a, b, c, d \in \mathbb{N}\}$$

и $+$ је операција сабирања полинома.

Испитати које од следећих особина има структура $(A, +)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(A, +)$ група? Да ли је структура $(A, +)$ Абелова група?

2. Дате су матрице $R = \begin{pmatrix} 1 & 5 & 2 \\ 3 & 6 & 0 \\ 4 & 7 & 1 \end{pmatrix}$, $P = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & 4 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ и $Q = \begin{pmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 0 & 1 & 3 \\ -1 & -1 & 1 \end{pmatrix}$.

Решити матричну једначину

$$RX + Q = 2P^T X.$$

3. У зависности од реалног параметра ϕ решити систем

$$\begin{aligned} \phi \cdot x + y + z &= 4 \\ 2x + 3y + 2z &= 6 \\ x + 3y + z &= 4. \end{aligned}$$

4. Дата су 4 вектора у векторском простору $\mathbb{R}^3$:

$$\vec{a} = (1, 2, 5), \quad \vec{b} = (2, 3, 4), \quad \vec{c} = (1, 5, 6), \quad \vec{d} = (4, 7, 14).$$

- а) Да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$, $\vec{c}$ и $\vec{d}$ чине базу векторског простора $\mathbb{R}^3$?
 б) Показати да се вектор $\vec{c}$ не може изразити преко вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$, а да вектор $\vec{d}$ може. Изразити вектор $\vec{d}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.
 в) Израчунати запремину паралелопипеда (призме) конструисаног над векторима $\vec{a}$, $\vec{b}$, $\vec{c}$.
 5. Дате су праве p и q у простору:

$$p: \frac{x-1}{2} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z+3}{-7} \quad \text{и} \quad q: \begin{cases} x+y-z+1=0 \\ 2x-y-z=0. \end{cases}$$

- а) Одредити вектор правца $\vec{v}_p$ праве p и вектор правца $\vec{v}_q$ праве q .
 б) Одредити произвољне тачке $P \in p$ и $Q \in q$.
 в) Одредити међусобни положај праве p и праве q .
 г) Уколико се права p и права q секу одредити њихов пресек као и једначину (једне) равни π коју одређују праве p и q , а ако се не секу одредити њихово међусобно растојање, $d(p, q)$, као и тачку продора T праве p кроз xOy раван.

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} a & a & a \\ a & a & a \\ a & a & a \end{pmatrix} : a \in \mathbb{R} \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, нултни елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 & 1 \\ 1 & 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & 1 & a \end{vmatrix}$, при чему је a реалан број.

За које вредности параметра a је $D \leq 0$?

3. У зависности од реалног параметра e решити систем

$$\begin{aligned} x + 2y - z + w &= 0 \\ 2x - y + 2z - w &= 0 \\ 4x + 3y + e \cdot w &= 0. \end{aligned}$$

4. Дата су 4 вектора у векторском простору $\mathbb{R}^3$:

$$\vec{a} = (1, -2, 4), \quad \vec{b} = (2, 3, 1), \quad \vec{c} = (4, 5, 6), \quad \vec{d} = (4, 13, -5).$$

а) Да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$, $\vec{c}$ и $\vec{d}$ чине базу векторског простора $\mathbb{R}^3$?

б) Показати да се вектор $\vec{c}$ не може изразити преко вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$, а да вектор $\vec{d}$ може. Изразити вектор $\vec{d}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{a}$ и $\vec{b}$.

в) Израчунати запремину паралелопипеда (призме) конструисаног над векторима $\vec{a}$, $\vec{b}$, $\vec{c}$.

5. Нека су дате тачка B и равна α у простору:

$$B(2, 3, -1), \quad \alpha : 2x + y - 4z + 5 = 0.$$

а) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ равни α , као и координате произвољне тачке $A \in \alpha$.

б) Одредити једначину праве n која садржи тачку B и нормална је на равна α .

в) Одредити координате пројекције P тачке B на равна α (то је продор праве n кроз равна α , тј. $n \cap \alpha$).

г) Одредити координате симетричне тачке B' тачки B у односу на равна α (важи $\overrightarrow{BP} = \overrightarrow{PB'}$).

д) Одредити растојање тачке B' од равни α .

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је

$$\mathcal{M} = \left\{ \begin{pmatrix} b & 0 & a \\ 0 & b & c \\ 0 & 0 & b \end{pmatrix} : a, b, c \in \mathbb{R}, b \neq 0 \right\}$$

и $\cdot$ означава операцију множења матрица. Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:
затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Израчунати детерминанту $D = \begin{vmatrix} 1 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & x & y & x+y \\ 0 & y & x+y & x \\ 0 & x+y & x & y \end{vmatrix}$, при чему су x и y реални бројеви и $y > 0$.

За које вредности параметра x је $D \geq 0$?

3. У зависности од реалног параметра λ решити систем

$$\begin{aligned} 2x - y + z + u &= 1 \\ x + 2y - z + 4u &= 2 \\ x + 7y - 4z + 11u &= \lambda. \end{aligned}$$

4. Дата су 3 узастопна темена паралелограма $ABCD$: $A(0, 1, 0)$, $B(1, \lambda, 1)$ и $C(0, 2, 1)$, где је λ реалан параметар.

а) Одредити координате четвртог темена паралелограма D .

б) Израчунати векторски производ $\overrightarrow{BA} \times \overrightarrow{BC}$.

в) Одредити вредности λ тако да је површина паралелограма $ABCD$ једнака $\sqrt{3}$.

г) За најмању вредност λ одређену под в) израчунати дужину висине из темена C на страницу AB , као и величину угла $\sphericalangle CAB$.

5. Дате су раван α и раван β у простору:

$$\alpha: 2x + y - z - 2 = 0 \quad \text{и} \quad \beta: x - y + z + 5 = 0.$$

а) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ на раван α и вектор нормале $\vec{n}_\beta$ на раван β .

б) Одредити произвољне тачке $A \in \alpha$ и $B \in \beta$.

в) Одредити међусобни положај равни α и равни β .

г) Уколико се раван α и раван β секу одредити њихов пресек, а ако се не секу одредити њихово међусобно растојање.

д) Одредити растојање од координатног почетка O до равни α , $d(O, \alpha)$.

3. децембар 2011.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Дата је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$, при чему је

$$\mathcal{M} = \left\{ \frac{2a-1}{2b-1} \mid a, b \in \mathbb{N} \right\}$$

и $\cdot$ је операција множења рационалних бројева.

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{M}, \cdot)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{M}, \cdot)$ Абелова група?

2. Дате су матрице $A = \begin{pmatrix} 4 & 2 & 2 \\ 0 & 4 & 0 \\ 0 & 1 & 4 \end{pmatrix}$ и $B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 4 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$.

Решити матричну једначину

$$3X + B^T = A \cdot X.$$

3. У зависности од реалног параметра m решити систем

$$\begin{aligned} x + y + z &= 4 \\ 2x + m \cdot y + 2z &= 6 \\ x + m \cdot y + z &= 4. \end{aligned}$$

4. Дата су 3 узастопна темена паралелограма $ABCD$: $A(1, 2, 0)$, $B(1, 3, 1)$ и $C(\lambda, 2, 2)$, где је λ реалан параметар.

а) Одредити координате четвртог темена паралелограма D .

б) Израчунати векторски производ $\overrightarrow{BA} \times \overrightarrow{BC}$.

в) Одредити вредности λ тако да је површина паралелограма $ABCD$ једнака 2.

г) За све вредности λ одређене под в) израчунати дужину висине из темена A на страницу BC , као и величину угла $\sphericalangle ACB$.

5. Нека су дате тачка B и раван α у простору:

$$B(3, 2, 1), \quad \alpha : 2x + y + z - 3 = 0.$$

а) Одредити вектор нормале $\vec{n}_\alpha$ равни α , као и координате произвољне тачке $A \in \alpha$.

б) Одредити једначину праве n која садржи тачку B и нормална је на раван α .

в) Одредити координате пројекције P тачке B на раван α (то је продор праве n кроз раван α , тј. $n \cap \alpha$).

г) Одредити растојање тачке B од равни α .

д) Одредити једначину равни β која садржи тачку B и паралелна је равни α .

1. децембар 2012.

презиме и име студента	број индекса	група за вежбе
------------------------	--------------	----------------

1. Нека је $\mathcal{A} = \mathbb{R} \setminus \{2\}$ и нека је операција $\star$ дефинисана на следећи начин:

$$a \star b = 2a + 2b - ab - 2, \quad a, b \in \mathcal{A}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, \star)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, \star)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, \star)$ Абелова група?

2. Одредити ранг матрице

$$\begin{bmatrix} 2 & -1 & 0 & 8 \\ a & 8 & -2 & 5a-1 \\ 1 & -a & -2 & -2 \end{bmatrix}$$

у зависности од реалног параметра a .

3. У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{array}{rrcrcl} x & - & 2y & + & 3z & = & -4 \\ x & - & y & + & z & = & 1 \\ -x & + & 2y & + & (b+3)z & = & 4 \\ 2x & - & y & & & = & a+2. \end{array}$$

4. Дате су праве $p: \frac{x-4}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-1}{-1}$ и $q: \begin{cases} x+2y-2z-3=0 \\ 2x+y-2z-5=0 \end{cases}$.

а) Испитати међусобни положај праве p и праве q .

б) Одредити једначину равни која садржи праву p и паралелна је правој q , као и растојање $d(p, q)$ између правих p и q .

1. децембар 2012.

презиме и име студента	број индекса	група за вежбе
------------------------	--------------	----------------

1. Нека је $\mathcal{A} = \{(a, b) \mid a \in \mathbb{Z}, b \in \mathbb{Z}, (a, b) \neq (0, 0)\}$ и нека је операција $\star$ дефинисана на следећи начин:

$$(a, b) \star (c, d) = (ac - 4bd, ad + bc), \quad (a, b), (c, d) \in \mathcal{A}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, \star)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, \star)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, \star)$ Абелова група?

2. Одредити вредности реалног парематра m за које важи

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -3 & 7 \\ -1 & -2(m+1) & -7 & 0 \\ -4 & -2(3m+4) & m-12 & -6 \\ 2 & 2(3m+2) & 24 & -10 \end{vmatrix} > 0.$$

3. У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{aligned} x - y + z &= 1 \\ 2x - 3y + 4z &= -3 \\ 3x - 3y + (b+6)z &= 3 \\ 4x - 3y + 2z &= 2a+3. \end{aligned}$$

4. Дати су вектори $\vec{e}_1 = (-2, 7, 0)$, $\vec{e}_2 = (1, -1, -1)$ и $\vec{e}_3 = (-3, 5, 1)$.

а) Испитати да ли вектори $\vec{e}_1$, $\vec{e}_2$ и $\vec{e}_3$ чине базу векторског простора $\mathbb{R}^3$.

б) Уколико чине базу одредити координате вектора $\vec{v} = (2, 2, 2)$ у тој бази, а у супротном изразити вектор $\vec{e}_1$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{e}_2$ и $\vec{e}_3$.

1. децембар 2012.

презиме и име студента	број индекса	група за вежбе
------------------------	--------------	----------------

1. Нека је $\mathcal{A} = \mathbb{Q} \setminus \{3\}$ и нека је операција $\star$ дефинисана на следећи начин:

$$a \star b = 3a + 3b - ab - 6, \quad a, b \in \mathcal{A}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, \star)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, \star)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, \star)$ Абелова група?

2. Нека је матрица

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 2 & 1 & 3 \\ 1 & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

а) Одредити све реалне вредности λ , такве да матрична једначина

$$A \cdot v = \lambda \cdot v$$

има решења (по v), где је v матрица облика 3×1 и није нула-матрица.

б) За сваки λ одређен у делу под а) наћи све матрице v које задовољавају претходну матричну једначину.

3. У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{array}{rclclcl} x & - & y & + & z & - & w & = & 1 \\ 2x & - & 3y & + & az & & & = & -3 \\ x & - & 2y & + & (a-1)z & + & (b+3)w & = & 2b. \end{array}$$

4. Нека су дате равни $\alpha : 2x - y + 3 = 0$ и $\beta : x + y + z - 2 = 0$ и тачка $T(1, 1, -1)$.

а) Одредити једначину равни π која садржи пресек равни α и β и тачку T .

б) Одредити нормалну пројекцију тачке T на раван β као и растојање $d(T, \beta)$ тачке T од равни β .

1. децембар 2012.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је у скупу реалних бројева $\mathbb{R}$ операција $*$ дефинисана са

$$a * b = \sqrt[5]{a^5 + b^5}, \quad a, b \in \mathbb{R}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathbb{R}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathbb{R}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathbb{R}, *)$ Абелова група?

2. Решити матричну једначину

$$XM - 4A^T = 2X,$$

при чему је $A = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 1 & 3 \\ 0 & -4 \end{bmatrix}$ и $M = \begin{bmatrix} 2 & -2 & 3 \\ 4 & 4 & 1 \\ 1 & 3 & -1 \end{bmatrix}$.

3. У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{array}{rclclclcl} x & - & y & + & 2z & - & 3w & = & 1 \\ 3x & - & 4y & + & (a+2)z & - & 3w & = & -2 \\ x & - & 2y & + & (a-2)z & + & (b+4)w & = & 2b-2. \end{array}$$

4. Дати су вектори $\vec{e}_1 = (-2, 1, 1)$, $\vec{e}_2 = (1, -2, 0)$ и $\vec{e}_3 = (3, -2, 4)$.

а) Испитати да ли вектори $\vec{e}_1$, $\vec{e}_2$ и $\vec{e}_3$ чине базу векторског простора $\mathbb{R}^3$.

б) Уколико чине базу одредити координате вектора $\vec{v} = (1, -1, 3)$ у тој бази, а у супротном изразити вектор $\vec{e}_1$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{e}_2$ и $\vec{e}_3$.

1. децембар 2012.

презиме и име студента	број индекса	група за вежбе
------------------------	--------------	----------------

1. Нека је $\mathcal{S} = (3, +\infty)$ и операција $\circ$ дефинисана на следећи начин:

$$x \circ y = xy - 3x - 3y + 12, \quad x, y \in \mathcal{S}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{S}, \circ)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{S}, \circ)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{S}, \circ)$ Абелова група?

2. Одредити вредности реалног параметра p за које важи

$$\begin{vmatrix} -1 & 2 & -3 & 7 \\ -2 & p+9 & -5 & 16 \\ -3 & p+11 & p-8 & 20 \\ 1 & -2(p+6) & 1 & -3 \end{vmatrix} \leq 0.$$

3. У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{array}{rclcl} x & & & - & 5w & = & 2 \\ x & + & y & & - & 5w & = & 4 \\ 2x & - & 5y & + & (a+2)z & - & 10w & = & -6 \\ 2x & - & y & & + & (b-3)w & = & 1. \end{array}$$

4. Нека су дате праве $p: \frac{x-6}{m} = \frac{y}{-5} = \frac{z}{-1}$ и $q: \begin{cases} x-z-2=0 \\ x-2y+5z=0 \end{cases}$, при чему је m реалан параметар.

а) Одредити вредност параметра m тако да се праве p и q секу, а затим за тако одређену вредност параметра израчунати координате пресечне тачке датих правих.

б) За вредност параметра m одређену у делу а), одредити једначину равни α коју образују праве p и q .

1. децембар 2012.

презиме и име студента

број индекса

група за
вежбе

1. Нека је $\mathcal{A} = \{(a, b) : a \in \mathbb{R}, b \in \mathbb{R}, b \neq 0\}$ и нека је операција $\star$ дефинисана на следећи начин:

$$(a, b) * (c, d) = (ad + c + d, bd), \quad (a, b), (c, d) \in \mathcal{A}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathcal{A}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathcal{A}, *)$ Абелова група?

2. Одредити ранг матрице у зависности од реалног параметра a :

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 5 & 3 & 2 \\ 2 & 3 & 1 & 14 & 5 \\ 1 & 0 & 1 & 2 & 0 \\ -3 & 0 & 5 & 7 & a \end{bmatrix}.$$

3. У зависности од реалног параметра a решити систем

$$\begin{aligned} x - y + z &= 1 \\ 2x + ay + 4z &= 3 \\ -x + (-a-1)y + az &= -2. \end{aligned}$$

4. Дате су праве $p : \frac{x-2}{\lambda} = \frac{y-2}{2} = \frac{z-1}{1}$, $\lambda \in \mathbb{R}$ и $q : \begin{cases} x - 2y + z + 1 = 0 \\ 2x + y - 3z + 2 = 0 \end{cases}$ и тачка $M(4, 0, 1)$.

а) Одредити параметар λ тако да се праве p и q секу.

б) За тако добијену вредност λ одредити растојање тачке M од равни одређене правама p и q .

1. децембар 2012.

презиме и име студента	број индекса	група за вежбе
------------------------	--------------	----------------

1. Нека је у скупу рационалних бројева $\mathbb{Q}$ операција $*$ дефинисана са

$$a * b = a^2 + b^2 + a + b, \quad a, b \in \mathbb{Q}.$$

Испитати које од следећих особина има структура $(\mathbb{Q}, *)$:

затвореност, асоцијативност, неутрални елемент, инверзни елемент, комутативност.

Да ли је структура $(\mathbb{Q}, *)$ група? Да ли је структура $(\mathbb{Q}, *)$ Абелова група?

2. Нека је матрица

$$A = \begin{pmatrix} -4 & 9 & 0 \\ -4 & 8 & 0 \\ 1 & 16 & -3 \end{pmatrix}.$$

а) Одредити све реалне вредности λ , такве да матрична једначина

$$A \cdot v = \lambda \cdot v$$

има решења (по v), где је v матрица облика 3×1 и није нула-матрица.

б) За сваки λ одређен у делу под а) наћи све матрице v које задовољавају претходну матричну једначину.

3. У зависности од реалних параметара a и b решити систем

$$\begin{array}{rclclcl} x & - & y & + & 2z & - & 3w & = & 0 \\ x & & & + & z & - & 5w & = & 2 \\ 3x & - & 4y & + & (a+2)z & - & 7w & = & -2 \\ x & - & 2y & & & + & (b+4)w & = & b+3. \end{array}$$

4. Нека су дате права $a: \begin{cases} y - 2z + 2 = 0 \\ 2x + 3y + 4 = 0 \end{cases}$ и раван $\pi: 2x + y - z + 5 = 0$.

а) Испитати међусобни положај праве a и равни π . Уколико су паралелелне одредити растојање праве a од равни π , у супротном одредити продорну тачку праве a кроз раван π .

б) Одредити једначину равни α која садржи праву a и нормална је на раван π .

30.11.2013.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{A} = \{(a, b) \mid a, b \in \mathbb{Z}\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(a, b) \star (c, d) = (a + (-1)^b c, b + d),$$

за све $(a, b), (c, d) \in \mathcal{A}$. Испитати да ли је $(\mathcal{A}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара p и q одредити ранг матрице

$$\begin{bmatrix} p-5 & 1 & p & -1 & 1 \\ 0 & 2 & 1 & q & 5 \\ -4 & 0 & 1-2p & 3 & 3 \end{bmatrix}$$

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара a и b дискутовати и решити систем једначина

$$\begin{array}{rrcrcl} x & + & & y & + & 3z & = & 0 \\ 3x & - & & y & + & z & = & -1 \\ 2x & + & (5a+1)y & + & 14z & = & 1 \\ 4x & - & & 8y & + & 12z & = & b-3. \end{array}$$

4. (5 поена) Дате су праве $p: \frac{x}{1} = \frac{y+4}{2} = \frac{z-5}{-1}$ и $q: \frac{x-2}{0} = \frac{y+3}{1} = \frac{z}{1}$, раван $\alpha: 5x - y + z - 7 = 0$ и тачка $K(2, -2, 1)$.

- а) Доказати да се праве p и q секу и одредити пресечну тачку S , као и меру угла који оне образују.
б) Одредити једначину праве која садржи тачке S и K , као и једначину равни која садржи средиште дужи SK и паралелна је равни α .

30.11.2013.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{C} = (0, 1) \cup (1, +\infty)$ и $*$ бинарна операција дефинисана као:

$$a * b = a^{\log_5 b},$$

за све $a, b \in \mathcal{C}$. Испитати да ли је $(\mathcal{C}, *)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Решити матричну једначину

$$XAB = S + 2X,$$

при чему је $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & -1 \\ 3 & -5 \end{bmatrix}$, $B = A^T$ и $S = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 \end{bmatrix}$.

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара p и q дискутовати и решити систем једначина

$$\begin{array}{rcccccl} x & + & 3y & + & 4z & + & 7w & = & 0 \\ & & y & + & z & + & (7-p)w & = & -1 \\ 3x & + & 8y & + & (3p-4)z & + & 19w & = & q+3. \end{array}$$

4. (5 поена) Дати су вектори $\vec{e}_1 = (2, -1, 1, 0)$, $\vec{e}_2 = (a, 0, 1, 2)$, $\vec{e}_3 = (5, -4, 3, 0)$ и $\vec{e}_4 = (2, -1, 1, a-3)$ у векторском простору $V = (\mathbb{R}^4, \mathbb{R}, +, \cdot)$ и $a \in \mathbb{R}$.

а) Одредити вредности параметра a за које су дати вектори линеарно независни.

б) За $a = 3$ испитати да ли дати вектори чине базу векторског простора V . Уколико чине базу, одредити координате вектора $\vec{v} = (1, 2, -1, 0)$ у тој бази, а у супротном изразити вектор $\vec{e}_1$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{e}_2$, $\vec{e}_3$ и $\vec{e}_4$.

30.11.2013.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{C} = (0, 1) \cup (1, +\infty)$ и $*$ бинарна операција дефинисана као:

$$a * b = a^{\log_3 b},$$

за све $a, b \in \mathcal{C}$. Испитати да ли је $(\mathcal{C}, *)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Решити матричну једначину

$$MX + B^T = X,$$

при чему је $M = \begin{bmatrix} 2 & -1 & 1 \\ 0 & 3 & -3 \\ 2 & -4 & 2 \end{bmatrix}$ и $B = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 \\ -1 & 1 & 2 \end{bmatrix}$.

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара a и b дискутовати и решити систем једначина

$$\begin{array}{rcccccccl} x & + & 2y & - & z & + & 5w & = & 1 \\ 3x & & & + & 5z & + & aw & = & 0 \\ 5x & + & 4y & + & (5-2a)z & + & (a+10)w & = & b-2. \end{array}$$

4. (5 поена) Дати су вектори $\vec{e}_1 = (a+4, 5, 3, 4)$, $\vec{e}_2 = (1, 2, 1, 2)$, $\vec{e}_3 = (2, 2, 2, 5)$ и $\vec{e}_4 = (1, 0, 1, a+4)$ у векторском простору $V = (\mathbb{R}^4, \mathbb{R}, +, \cdot)$ и $a \in \mathbb{R}$.

а) Одредити вредности параметра a за које су дати вектори линеарно зависни.

б) За $a = 1$ испитати да ли дати вектори чине базу векторског простора V . Уколико чине базу, одредити координате вектора $\vec{v} = (1, 0, -1, 1)$ у тој бази, а у супротном изразити вектор $\vec{e}_1$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{e}_2$, $\vec{e}_3$ и $\vec{e}_4$.

30.11.2013.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{A} = \{(a, b) \mid a, b \in \mathbb{Q}, a \neq 0\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(a, b) \star (x, y) = (-ax, x - bx + y),$$

за све $(a, b), (x, y) \in \mathcal{A}$. Испитати да ли је $(\mathcal{A}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Одредити сопствене вредности и њима одговарајуће сопствене векторе матрице

$$A = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 4 \\ 2 & 0 & 2 \\ 4 & 2 & 3 \end{pmatrix}.$$

3. (5 поена) У зависности од вредности реалног параметра m дискутовати и решити систем једначина

$$\begin{aligned} x + 7y - mz &= -1 \\ -2x - my + z &= m \\ 2x + 25y + (1 - 4m)z &= -1. \end{aligned}$$

4. (5 поена) Дати су вектори $\vec{e}_1 = (4, -1, -2, 10)$, $\vec{e}_2 = (1, a-2, 0, 2)$, $\vec{e}_3 = (-2, -2, -4, a-8)$ и $\vec{e}_4 = (1, 1, 2, 3)$ у векторском простору $V = (\mathbb{R}^4, \mathbb{R}, +, \cdot)$ и $a \in \mathbb{R}$.

а) Одредити вредности параметра a за које су дати вектори линеарно независни.

б) За $a = -1$ испитати да ли дати вектори чине базу векторског простора V . Уколико чине базу, одредити координате вектора $\vec{v} = (1, 0, -1, 0)$ у тој бази, а у супротном изразити вектор $\vec{e}_1$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{e}_2$, $\vec{e}_3$ и $\vec{e}_4$.

29.11.2014.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{K} = \{(x, 2y) \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 \neq 10y^2\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(x, 2y) \star (a, 2b) = (xa + 10by, 2xb + 2ya),$$

за све $(x, 2y), (a, 2b) \in \mathcal{K}$. Испитати да ли је $(\mathcal{K}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Одредити сопствене вредности и њима одговарајуће сопствене векторе матрице

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -3 & 3 \\ 3 & -5 & 3 \\ 6 & -6 & 4 \end{pmatrix}.$$

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара a и b дискутовати и решити систем једначина

$$\begin{array}{rcccccccl} x & + & y & - & 2z & & = & -3 \\ x & - & 2y & - & az & + & bu & = & b+1 \\ 2x & - & y & - & (2a+1)z & + & bu & = & -3b-1. \end{array}$$

4. (5 поена) Дате су раван α , праве p и q и тачка T :

$$\alpha: x + y - z + 1 = 0, \quad p: \frac{x-1}{1} = \frac{y+1}{2} = \frac{z-2}{3}, \quad q: \begin{cases} x + y + z - 1 = 0 \\ -x + y + 3z + 1 = 0 \end{cases} \quad T(1, 1, -1).$$

а) Одредити јендачину равни β која је паралелна правама p и q и садржи тачку T .

б) Одредити нормалну пројекцију праве p на раван α .

29.11.2014.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{D} = \{(a, b) \mid a, b \in \mathbb{R}, a^2 + b^2 \neq 0\}$ и $*$ бинарна операција дефинисана као:

$$(a, b) * (c, d) = (ac - 5bd, ad + bc),$$

за све $(a, b), (c, d) \in \mathcal{D}$. Испитати да ли је $(\mathcal{D}, *)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Решити матричну једначину

$$\left(\frac{1}{3}X + A^T B\right)^{-1} = C,$$

при чему је $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 5 \\ -2 & 3 & 1 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 1 \\ 2 & 0 & 3 \end{bmatrix}$ и $C = \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 \\ 3 & -1 & -1 \\ 0 & -2 & 1 \end{bmatrix}$.

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара a и b дискутовати и решити систем линеарних једначина

$$\begin{array}{rcccccccl} x & + & & 3y & - & z & + & & 3u & = & 1 \\ 2x & + & (a-1)y & + & 5z & + & & & 6u & = & 5 \\ 3x & + & & 6y & + & 4z & + & (2a+1)u & = & b^2 + 2. \end{array}$$

4. (5 поена) Дата су 4 вектора у векторском простору $V = (\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$:

$$\vec{a} = (2, -2, 5), \quad \vec{b} = (4, -3, 4), \quad \vec{c} = (2, -5, 6), \quad \vec{d} = (8, -7, 14).$$

а) Испитати да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V .

б) Уколико вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V , изразити вектор $\vec{d}$ као њихову линеарну комбинацију. У супротном, изразити вектор $\vec{a}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{b}$ и $\vec{c}$.

29.11.2014.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{A} = \{(5x, y) \mid x, y \in \mathbb{Z}\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(5x, y) \star (5a, b) = (5xb + 5ya, 10xa + yb),$$

за све $(5x, y), (5a, b) \in \mathcal{A}$. Испитати да ли је $(\mathcal{A}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара p и q одредити ранг матрице

$$\begin{bmatrix} 2 & -2 & 1 & 8 & 3 \\ 3 & 3 & 2 & p+16 & 8 \\ pq-19 & 3 & -5 & -p-40 & p-19 \end{bmatrix}$$

3. (5 поена) У зависности од вредности реалног параметра a дискутовати и решити систем линеарних једначина

$$\begin{aligned} 4x + 3y + z &= 3 \\ 2x + ay + z &= 3 \\ 2ax + 3y + z &= a + 1. \end{aligned}$$

4. (5 поена) Дате су раван β , праве p и q и тачка T :

$$\beta: x + y - z + 3 = 0, \quad p: \frac{x+1}{1} = \frac{y+2}{-2} = \frac{z-1}{3}, \quad q: \begin{cases} x - y - 3z - 1 = 0 \\ x + 3y + 5z - 1 = 0 \end{cases} \quad T(1, 2, 4).$$

- а) Одредити једначину равни α која је нормална на праву q и садржи тачку T .
б) Одредити нормалну пројекцију праве p на раван β .

29.11.2014.

 презиме и име студента

 број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{J} = \{(p, q) \mid p, q \in \mathbb{R}, p^2 + q^2 \neq 0\}$ и $*$ бинарна операција дефинисана као:

$$(p, q) * (r, s) = (pr - 8qs, rq + ps),$$

за све $(p, q), (r, s) \in \mathcal{J}$. Испитати да ли је $(\mathcal{J}, *)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Решити матричну једначину

$$(AX^{-1})^{-1} = 8B^{-1} + C,$$

при чему је $A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 3 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 0 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$ и $C = \begin{bmatrix} 1 & 7 & 0 \\ 2 & 0 & 2 \\ 3 & -1 & -1 \end{bmatrix}$.

3. (5 поена) У зависности од вредности реалног параметра a дискутовати и решити систем линеарних једначина

$$\begin{aligned} ax - ay + z &= -a \\ x + ay - z &= a \\ (a+1)x + y - az &= 2. \end{aligned}$$

4. (5 поена) Дата су 4 вектора у векторском простору $V = (\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$:

$$\vec{a} = (1, 1, 2), \quad \vec{b} = (4, -3, 1), \quad \vec{c} = (8, -5, 6), \quad \vec{d} = (8, -13, -5).$$

- а) Испитати да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V .
 б) Уколико вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V , изразити вектор $\vec{d}$ као њихову линеарну комбинацију. У супротном, изразити вектор $\vec{a}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{b}$ и $\vec{c}$.

29.11.2014.

 презиме и име студента

 број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{M} = \{(x, 5y) \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 - 40y^2 \neq 0\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(x, 5y) \star (a, 5b) = (ax + 40yb, 5xb + 5ya),$$

за све $(x, 5y), (a, 5b) \in \mathcal{M}$. Испитати да ли је $(\mathcal{M}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Одредити сопствене вредности и њима одговарајуће сопствене векторе матрице

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -2 & -2 \\ 1 & 1 & 2 \\ -2 & 1 & -2 \end{pmatrix}.$$

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара a и b дискутовати и решити систем линеарних једначина

$$\begin{array}{rrcrcl} x & + & y & - & z & = & 1 \\ -x & + & 2y & - & 2z & = & 3 \\ 4x & + & y & + & z & = & b \\ x & + & 4y & - & az & = & 5. \end{array}$$

4. (5 поена) Дате су раван α , праве p и q и тачка T :

$$\alpha: x - y + z + 1 = 0, \quad p: \frac{x-2}{0} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-1}{-2}, \quad q: \begin{cases} x - y + z - 2 = 0 \\ -x + y + 2z - 1 = 0 \end{cases} \quad T(1, -3, 5).$$

- а) Одредити једначину праве r којој је вектор правца нормалан на праве p и q и пролази кроз тачку T .
 б) Одредити нормалну пројекцију праве p на раван α .

29.11.2014.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{S} = \{(x, y) \mid x, y \in \mathbb{R}, x^2 - 7y^2 \neq 0\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(x, y) \star (a, b) = (xa + 7yb, xb + ya),$$

за све $(x, y), (a, b) \in \mathcal{S}$. Испитати да ли је $(\mathcal{S}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара p и q одредити ранг матрице

$$\begin{bmatrix} -3 & 3 & 2 & 1 & 5 \\ p+3 & 10 & -1 & -1 & -6 \\ -p-12 & -1 & pq+13 & 4 & q+19 \end{bmatrix}$$

3. (5 поена) У зависности од вредности реалног параметра a дискутовати и решити систем линеарних једначина

$$\begin{aligned} 2x + (a+1)y + 2(a+1)z &= 1 \\ 2ax + 2y + (3a+1)z &= 1 \\ 2ax + 2ay + (3a+1)z &= a. \end{aligned}$$

4. (5 поена) Дата су 4 вектора у векторском простору $V = (\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$:

$$\vec{a} = (1, 2, 3), \quad \vec{b} = (1, 1, -2), \quad \vec{c} = (0, 2, -6), \quad \vec{d} = (1, -1, 1).$$

а) Испитати да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V .

б) Уколико вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V , изразити вектор $\vec{d}$ као њихову линеарну комбинацију. У супротном, изразити вектор $\vec{a}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{b}$ и $\vec{c}$.

29.11.2014.

презиме и име студента

број индекса

1. (5 поена) Нека је $\mathcal{D} = \{(a, b) \mid a, b \in \mathbb{R}, a^2 \neq 9b^2\}$ и $\star$ бинарна операција дефинисана као:

$$(a, b) \star (c, d) = (ac + 9bd, ad + bc),$$

за све $(a, b), (c, d) \in \mathcal{D}$. Испитати да ли је $(\mathcal{D}, \star)$ група. Да ли је дата операција комутативна?

2. (5 поена) Решити матричну једначину

$$3MX^{-1} = A^T + B,$$

при чему је $A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 2 \\ 3 & 3 & 1 \\ -2 & 1 & 2 \end{bmatrix}$, $B = \begin{bmatrix} 1 & -1 & 5 \\ 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$ и $M = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & 3 & 3 \end{bmatrix}$.

3. (5 поена) У зависности од вредности реалних параметара α и β дискутовати и решити систем линеарних једначина

$$\begin{aligned} 3x - 2y + 5z + \alpha w &= 1 \\ 9x - 6y + 3z + 2w &= \alpha + \beta \\ 6x - \alpha y + 4z + 3w &= 4. \end{aligned}$$

4. (5 поена) Дата су 4 вектора у векторском простору $V = (\mathbb{R}^3, \mathbb{R}, +, \cdot)$:

$$\vec{a} = (1, 1, -3), \quad \vec{b} = (1, 3, -4), \quad \vec{c} = (0, 2, 7), \quad \vec{d} = (-1, -1, 0).$$

а) Испитати да ли вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V .

б) Уколико вектори $\vec{a}$, $\vec{b}$ и $\vec{c}$ чине базу векторског простора V , изразити вектор $\vec{d}$ као њихову линеарну комбинацију. У супротном, изразити вектор $\vec{a}$ као линеарну комбинацију вектора $\vec{b}$ и $\vec{c}$.

M A T E M A T I K A 1

Grupa: I

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$A = \left\{ \begin{bmatrix} s & 0 \\ t\sqrt{2} & 1 \end{bmatrix} \mid s, t \in \mathbf{Q} \wedge s \neq 0 \wedge s - t = 1 \right\}$$

i operacija $*$ množenje matrica, ispitati da li je $(A, *)$ grupa. Da li je $(A, *)$ Abelova grupa?

2. U zavisnosti od realnih parametara p i q diskutovati i rešiti sistem lineranih jednačina:

$$\begin{array}{ccccccccc} 2x & + & 2y & + & z & + & 3u & = & 2 \\ 6x & + & 4y & + & pz & + & qu & = & 3 \\ 6x & + & 8y & + & 2pz & + & (2q+3)u & = & q+4 \end{array}$$

3. Date su prave $p : \begin{cases} x + y + 2z - 2 = 0 \\ 2x - 3y - z + 1 = 0 \end{cases}$, $s : \frac{x-2}{\lambda} = \frac{y-2}{-4} = \frac{z-5}{1}$, $\lambda \in \mathbf{R}$ i ravan $\gamma : x + y + z + 1 = 0$.

a) Odrediti vrednost realnog parametra λ za koji se prave p i s seku, i za tako određenu vrednost paramtera λ izračunati rastojanje presečne tačke datih pravih od ravni γ .

b) Odrediti jednačinu prave r koja sadrži tačku $R(1, 2, 3)$, seče pravu p i paralelna je ravni γ .

M A T E M A T I K A 1

Grupa: II

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$M = \left\{ \begin{bmatrix} x & 0 & y \\ 0 & x+y & 0 \\ y & 0 & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbf{R} \right\}$$

i operacija $*$ množenje matrica, ispitati da li je operacija $*$ zatvorena u M . Da li je $(M, *)$ grupa? Da li je $(M, *)$ Abelova grupa?

2. Odrediti rang matrice K u zavisnosti od realnih parametara a i b :

$$K = \begin{bmatrix} 1 & 3 & -2 & 1 & 0 \\ 2 & 11 & b-4 & 1 & 7 \\ 5 & 30 & 3b-10 & 3 & 23 \\ 2 & 1 & a-b-3 & 3 & ab-12 \end{bmatrix}$$

3. Date su prave $p: \frac{x}{3} = \frac{y}{2} = \frac{z+7}{12}$ i $q: \frac{x-5}{2} = \frac{y-3}{1} = \frac{z-10}{5}$ i tačka $S(1, -2, 0)$.

a) Ispitati međusobni položaj pravih p i q . Ukoliko se seku odrediti njihovu presečnu tačku, u suprotnom odrediti rastojanje između njih.

b) Odrediti jednačinu ravni π koja sadrži tačku S , koordinatni početak i paralelna je pravoj p , a zatim odrediti ortogonalnu projekciju prave p na ravan π .

M A T E M A T I K A 1

Grupa: III

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$M = \left\{ \begin{bmatrix} x & 0 \\ y\sqrt{5} & 1 \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbf{Q} \wedge x \neq 0 \wedge x - y = 1 \right\}$$

i operacija $\star$ množenje matrica, ispitati da li je $(M, \star)$ grupa. Da li je $(M, \star)$ Abelova grupa?

2. Neka su dati vektori $\vec{a} = (8, 1, 1, 0)$, $\vec{b} = (13, 3, 6, -1)$, $\vec{c} = (3, 0, \lambda, 2)$, $\lambda \in \mathbf{R}$ i $\vec{d} = (1, 0, 0, -1)$ u vektorskom prostoru $V = (\mathbf{R}^4, \mathbf{R}, +, \cdot)$.

a) Odrediti sve vrednosti realnog parametra λ za koje vektori $\vec{a}$, $\vec{b}$, $\vec{c}$ i $\vec{d}$ čine bazu datog vektorskog prostora.

b) Za $\lambda = -1$ ispitati da li dati vektori čine bazu vektorskog prostora V . Ukoliko čine odrediti koordinate vektora $(-24, -7, -17, 9)$ u toj bazi, u suprotnom predstaviti vektor $\vec{a}$ kao linearnu kombinaciju preostala tri vektora.

3. Date su prave $p : \begin{cases} x + 3y + z + 15 = 0 \\ x + y - z + 3 = 0 \end{cases}$, $r : \frac{x+2}{-3} = \frac{y}{-1} = \frac{z-3}{2}$ i ravan $\alpha : x + y + z - 7 = 0$.

a) Ispitati međusobni položaj prave r i ravni α . Ukoliko su paralelne odrediti pravu koja je simetrična pravoj r u odnosu na ravan α . U suprotnom, odrediti jednačinu prave koja je paralelna pravoj p i sadrži prodornu tačku prave r kroz α .

b) Odrediti jednačinu prave a koja sadrži tačku $A(1, -2, 2)$, seče pravu p i paralelna je ravni α .

M A T E M A T I K A 1

Grupa: IV

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$P = \left\{ \begin{bmatrix} p & 0 & q \\ 0 & p+q & 0 \\ q & 0 & p \end{bmatrix} \mid p, q \in \mathbf{R} \wedge |p| \neq |q| \right\}$$

i operacija $\circ$ množenje matrica, ispitati da li je operacija $\circ$ zatvorena u P . Da li je $(P, \circ)$ grupa? Da li je $(P, \circ)$ Abelova grupa?

2. Neka su date matrice $M = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 5 \\ 1 & -1 & 4 \\ -1 & -3 & -5 \end{bmatrix}$ i $P = \begin{bmatrix} 1 & 1 & -1 \\ 0 & 2 & 1 \\ 3 & -3 & 0 \end{bmatrix}$. Rešiti matričnu jednačinu

$$(MXP)^{-1} = P^{-1}(X^{-1} + P^{-1})$$

3. Date su prave $p : \frac{x-4}{1} = \frac{y+3}{2} = \frac{z-12}{-1}$ i $q : \frac{x-3}{-7} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-1}{3}$ i tačka $T(1, 2, 3)$.

a) Ispitati međusobni položaj pravih p i q . Ukoliko se seku odrediti njihovu presečnu tačku, u suprotnom odrediti rastojanje između njih.

b) Odrediti jednačinu ravni α koja sadrži tačku T , koordinatni početak i paralelna je pravoj q , a zatim odrediti ortogonalnu projekciju prave q na ravan α .

M A T E M A T I K A 1

Grupa: V

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$C = \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ 3b & a \end{bmatrix} \mid a, b \in \mathbf{Q} \right\}$$

i operacija $*$ množenje matrica, ispitati da li je $(C, *)$ grupa. Da li je $(C, *)$ Abelova grupa?

2. U zavisnosti od realnih parametara k i s diskutovati i rešiti sistem lineranih jednačina:

$$\begin{array}{rrrrrr} kx & - & y & + & 3z & = & 2 \\ (1 - 2k)x & + & 2y & - & z & = & s \\ -kx & & & + & z & = & k \end{array}$$

3. Neka su date prave $p : \frac{x}{1} = \frac{y+2}{2} = \frac{z-4}{a}$, $a \in \mathbf{R}$, $q : \frac{x-1}{1} = \frac{y-1}{1} = \frac{z-1}{1}$ i ravan $\alpha : 3x - y + 6 = 0$.

a) Odrediti vrednost realnog parametra a tako da se prave p i q seku, a zatim za tako određenu vrednost parametra a , odrediti jednačinu ravni koja sadrži date prave.

b) Ispitati međusobni položaj prave q i ravni α . Ukoliko su paralelne, odrediti ortogonalnu projekciju prave q na ravan α , u suprotnom odrediti jednačinu prave koja pripada ravni α i seče pravu q pod pravim uglom.

M A T E M A T I K A 1

Grupa: VI

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$K = \left\{ \begin{bmatrix} a & 0 & b \\ 0 & a-b & 0 \\ b & 0 & a \end{bmatrix} \mid a, b \in \mathbf{Q} \right\}$$

i operacija $\bullet$ množenje matrica, ispitati da li je operacija $\bullet$ zatvorena u K . Da li je $(K, \bullet)$ grupa? Da li je $(K, \bullet)$ Abelova grupa?

2. Odrediti rang matrice S u zavisnosti od realnih parametara a i b :

$$S = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 & -1 & 3 \\ -2 & -7 & 1 & 3 & -5 \\ -9 & -36 & 17 & a+15 & -22 \\ 5 & 16 & 1 & b-5 & ab+19 \end{bmatrix}$$

3. Date su prave $p : \frac{x-1}{1} = \frac{y-2}{1} = \frac{z-\lambda}{2}$ i $q : \frac{x-\lambda}{1} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z-6}{1}$, $\lambda \in \mathbf{R}$ i tačka $M(5, -4, -8)$.

a) Odrediti vrednost realnog parametra λ za koji se prave p i q seku. Za tako određenu vrednost parametra λ odrediti jednačinu ravni π koja sadrži date prave.

b) Za $\lambda = 0$, odrediti koordinate tačke koja je simetrična tački M u odnosu na pravu p .

M A T E M A T I K A 1

Grupa: VII

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$S = \left\{ \begin{bmatrix} k & m \\ 7m & k \end{bmatrix} \mid k, m \in \mathbf{Q} \right\}$$

i operacija $\bullet$ množenje matrica, ispitati da li je $(S, \bullet)$ grupa. Da li je $(S, \bullet)$ Abelova grupa?

2. Neka su dati vektori $\vec{e}_1 = (-2, -2, -1, 1)$, $\vec{e}_2 = (0, 3, \lambda, 1)$, $\lambda \in \mathbf{R}$, $\vec{e}_3 = (1, 1, -1, 0)$ i $\vec{e}_4 = (1, 0, -2, 1)$ u vektorskom prostoru $V = (\mathbf{R}^4, \mathbf{R}, +, \cdot)$.

a) Odrediti sve vrednosti realnog parametra λ za koje dati vektori čine bazu vektorskog prostora V .

b) Za $\lambda = -1$ ispitati da li dati vektori čine bazu vektorskog prostora V . Ukoliko čine odrediti koordinate vektora $(-8, -7, 4, -2)$ u toj bazi, u suprotnom predstaviti vektor $\vec{e}_1$ kao lineranu kombinaciju preostala tri vektora.

3. Neka su date prave $a : \frac{x}{2} = \frac{y-1}{m} = \frac{z+1}{2}$, $m \in \mathbf{R}$, $b : \frac{x-3}{1} = \frac{y-1}{0} = \frac{z-3}{2}$ i ravan $\pi : 2x + 3y + pz + 1 = 0$, $p \in \mathbf{R}$.

a) Odrediti vrednost realnog parametra m tako da se prave a i b seku, a zatim za tako određenu vrednost parametra m , odrediti kanonski oblik jednačine prave koja seče date prave pod pravim uglom.

b) Odrediti vrednost realnog parametra p tako da prava b bude paralelna ravni π , a zatim za tako određenu vrednost parametra p odrediti ortogonalnu projekciju prave b na ravan π kao i rastojanje između njih.

M A T E M A T I K A 1

Grupa: VIII

Datum: 28.11.2015.

Ime, prezime i broj indeksa: _____

Z A D A C I :

1. Ako je

$$A = \left\{ \begin{bmatrix} x & 0 & y \\ 0 & x-y & 0 \\ y & 0 & x \end{bmatrix} \mid x, y \in \mathbf{Q} \wedge |x| \neq |y| \right\}$$

i operacija $\star$ množenje matrica, ispitati da li je operacija $\star$ zatvorena u A . Da li je $(A, \star)$ grupa? Da li je $(A, \star)$ Abelova grupa?

2. Neka su date matrice $A = \begin{bmatrix} -1 & 2 & 0 \\ 0 & -4 & 3 \\ -1 & 3 & -2 \end{bmatrix}$ i $C = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 2 & 1 & -2 \\ 3 & -1 & -1 \end{bmatrix}$. Rešiti matričnu jednačinu

$$(AX)^{-1} - \frac{1}{5}C^{-1} = 2X^{-1}$$

3. Date su prave $a : \frac{x-1}{2} = \frac{y-1}{3} = \frac{z-1}{1}$ i $b : \frac{x+1}{-1} = \frac{y+2}{2} = \frac{z}{\lambda}$, $\lambda \in \mathbf{R}$ i tačka $M(2, -10, 4)$.

a) Odrediti vrednost realnog parametra λ za koji se prave a i b seku. Za tako određenu vrednost parametra λ odrediti jednačinu ravni π koja sadrži date prave.

b) Odrediti koordinate tačke koja je simetrična tački M u odnosu na pravu a .